15 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 29 (2474)

Ազգ

Azg
armenian daily

Թուրքիան՝ սպառնալիք Հայաստանին

Թուրքական «Միլիեթ» օրաթերթը «Հայկական տենդը վերահայտնվում է» վերնագրով հոդվածում գրում է, որ Եվրախորհրդարանը չի կարողանում ձերբազատվել «ցեղասպանության տենդից»: Շվեդ խորհրդարանական Պեռ Գարթոնի («Կանաչների» կուսակցության) պատրաստած զեկույցում, որը քննարկման է դրվելու փետրվարի վերջերին, Հայոց ցեղասպանության մասին հղումներ կան:

Գարթոնի պատրաստած «Եվրամիության եւ Հարավային Կովկասի հարաբերությունները» զեկույցում պահանջվում է, որ Թուրքիան վերացնի Հայաստանի շրջափակումը, ինչպես նաեւ ակնարկներ են արվում Հայոց ցեղասպանության մասին: Զեկույցում, որը հավանության է արժանացել Եվրախորհրդարանի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովը, Թուրքիան որակվել է որպես Հայաստանին սպառնալիք: Անկարայից պահանջվում է հաշվի առնել Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ Եվրախորհրդարանի ընդունած նախկին զեկույցները եւ վերանայել Ցեղասպանության հանդեպ որդեգրած դիրքորոշումը: Օգտագործելով Թուրքիայի՝ ԵՄ-ի «թեկնածության կարգավիճակը», Գարթոնը ցանկանում է, որ Անկարան վերանայի Հայաստանի եւ այսպես կոչված Ցեղասպանությունը ճանաչելու քաղաքականությունը, գրում է «Միլիեթը»:

АЗГАЙИН

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

«Արմենտելը» խաբել եւ խաբում է կառավարությանը, OTE-ին»

Ինչո՞ւ է կառավարությունը միայն հիմա հրապարակում ստուգումների արդյունքները

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Նախորդ տարվա մարտի 20-ին, հասարակական ճնշումների ազդեցությամբ, «Արմենտելի» գործունեությունն ուսումնասիրելու նպատակով կառավարության շրջանակներում ստեղծվեց հինգ նախարարությունների ընդգրկմամբ միջգերատեսչական հանձնաժողով: Այդ գերատեսչություններն էին ֆինանսների, արդարադատության, պետական գույքի կառավարման, կապի եւ տրանսպորտի, պետական եկամուտների նախարարությունները վերջինիս գլխավորությամբ: Ուսումնասիրություններին եւ ստուգումներին մասնակցելու առաջարկ էր արվել նաեւ «Արմենտելի» հիմնական բաժնետեր հունական OTE ընկերությանը, որը, սակայն, անհայտ պատճառներով հրաժարվել էր մասնակցությունից:

Մոտ մեկ տարվա ձգձգումներից հետո միջգերատեսչական հանձնաժողովի ստեղծած աշխատանքային խմբի ուսումնասիրություններն օ-

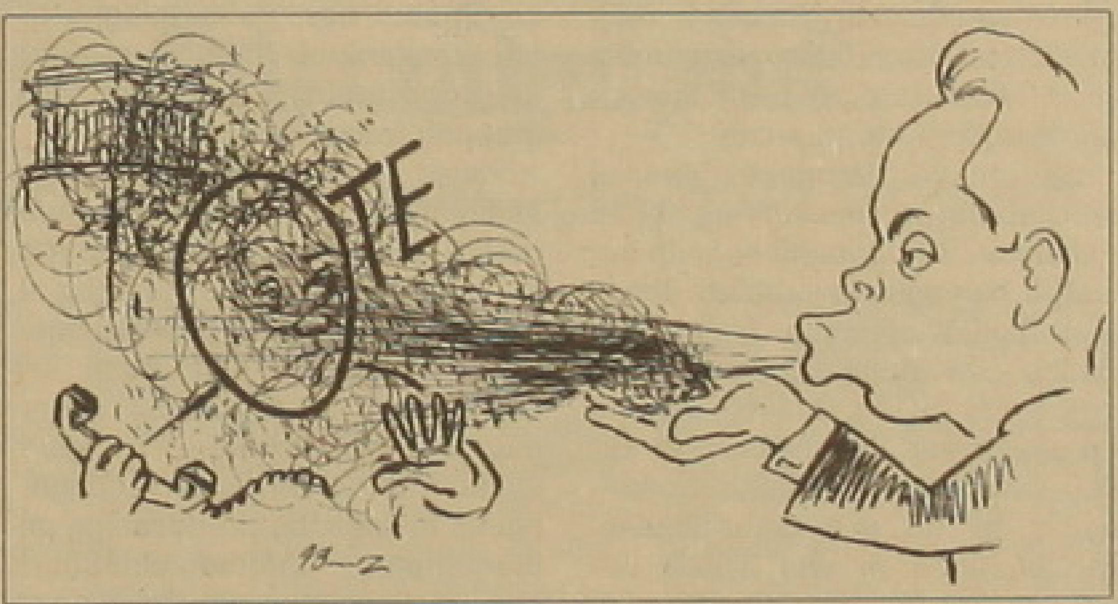

րերս ներկայացվեցին կառավարությանը: Նախանցյալ օրը գործադիրը ծանոթության էր առել ներկայացված տեղեկանքը: Ընդհանուր տպավորությունը հետևյալն էր «Արմենտելը» թերացել է ներդրումային պարտավորություններում: Սակայն որեւէ կոնկրետ թվային փաստ չէր հրապարակվում, որը պատճառաբանվում էր տեղեկանքից «Արմենտելի» անտեղյակությամբ: Երեկ կապի եւ տրանսպորտի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը հայտարարեց, թե կառավարության որոշում կայացնելուց անմիջապես հետո ուսումնասիրությունների արդյունքները պաշտոնապես ներկայացրել է «Արմենտելի» ղեկավարությանը, եւ այժմ սպասում են նրա արձագանքին:

Տես ☛ էջ 3

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Սլովակիայում պատրաստվում են ՀՀ նախագահի այցին

ԲՐԱՏԻՍԼԱՎԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սլովակիայի նախագահ Ռուդոլֆ Շուստերի հրավերով փետրվարի 25-ին երկօրյա այցով Բրատիսլավա կժամանի ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Հայաստանի նախագահի գլխավորած պատվիրակության կազմում ընդգրկված կլինեն ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը, արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Կարեն Ճշմարիտյանը, կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը եւ այլ պաշտոնատար անձինք:

Այցի ընթացքում նախատեսվում են հանդիպումներ Սլովակիայի նախագահի, վարչապետ Միկուլաշ Ձյուրինդայի եւ ԱԺ նախագահ Յոզեֆ Միգաշի հետ:

Ինչպես Բրատիսլավայից հայտնում է «ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ»-ի թղթակիցը, Սլովակիայի էկոնոմիկայի նախարարությունը լրջորեն պատրաստվում է այս այցելությանը, համարելով, որ Սլովակիայի էկոնոմիկայի նախարար Լյուբոմիր Հարախի 2000 թ. Հայաստան կատարած այցից հետո սա ամենամեծ հնարավորությունն է երկու երկրների միջեւ տնտեսական կապերի զարգացման համար:

Սլովակիան Հայաստանին ընդունում է որպես քաղաքական լուրջ գործընկերոջ ու բարեկամի եւ պատրաստվում է օգտագործել նախագահ Քոչարյանի այցը որոշակի քաղաքական պայմանավորվածություններ ձեռք բերելու համար:

Ռոբերտ Քոչարյանի վիրահատությունը հաջող է անցել

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր առավոտյան, ժամը 11.40-ին նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը «Նաիրի» բուժական-առողջարարական միավորումում ենթարկվել է վիրահատության՝ սուր ապենդիցիտ /կույր աղիք/ ախտորոշմամբ: Վիրահատությունը տեւել է 30 րոպե եւ անցել է հաջող:

Ըստ ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակի, հանրապետության նախագահի ինքնազգացողությունը բավարար է: Նա հիվանդանոցում կանցկացնի մեկ-երկու օր:

Հաագայի դատարանում Ելցինի, Տեր-Պետրոսյանի, Շեւարդնաձեի, Մութալիբովի անունները չեն հնչել

ՀԱԱԳԱ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 14-ին Հաագայի միջազգային դատարանը հերքել է ադրբեջանական «Զերկալո» թերթի այն հաղորդագրությունը, ըստ որի, գլխավոր դատախազ Կարլա դել Պոնտեն հայտարարել է, թե ՌԴ նախկին նախագահ Բորիս Ելցինը, Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն, ՀՀ նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ Ադրբեջանի նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովը նույնպես կարող են կանգնել պատերազմական հանցագործությունների միջազգային դատարանի առջեւ՝ իբրեւ պատերազմի հանցագործներ:

«Ազատություն» ռադիոկայանի խնդրանքով Հաագայից ուղարկված դել Պոնտեի ելույթում Տեր-Պետրոսյանի, Ելցինի եւ Շեւարդնաձեի մասին որեւէ հիշատակում չկա: Ներկայացնելով Միլոշեւիչի գործը՝ դել Պոնտեն նշել է, թե Միլոշեւիչի դատավարությամբ կեզրափակվի այս դատարանի գործունեությունը:

ԸՆԴԴԵՄ ԻՐԱՔԻ

Փաուել. ԱՄՆ-ը կհամոզի Ռուսաստանին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը ընդարձակ հարցազրույց է տվել բրիտանական «Ֆայնենշլ թայմս» թերթին: Հարցազրույցում Փաուելը քննադատության է ենթարկել եվրոպական շատ քաղաքական գործիչների եւ, առաջին հերթին, ռուսական ղեկավարության անհամաձայնությունը այսպես կոչված «չարիքի առանցքի» գոյության վերաբերյալ Ջորջ Բուշի հայտարարությանը: «Եվրոպացիները պետք է հասկանան, ասել է Փաուելը, որ նախագահը խոսում էր անկեղծ, բայց դա անում էր պաշտոնական համբերությամբ, վճռականությամբ եւ կոռդասվածությամբ»: Փաուելը հարցազրույցում անդրադարձել է նաեւ ռուս-ամերիկյան հարաբերությունների թեմային՝ Իրաքի դեմ տնտեսական պատժամիջոցների անհրաժեշտության հարցում: ԱՄՆ-ը «շատ մոտ» է նրան, որպեսզի համոզի Ռուսաստանին պաշտպանել Իրաքի դեմ «խելամիտ պատժամիջոցների» ներմուծումը, որ անցած տարի առաջարկել են ԱՄՆ-ը եւ Մեծ Բրիտանիան, հայտարարել է Փաուելը:

Մյուս կողմից, Ռուսաստանի ԱԳՆ ղեկավար Իգոր Իվանովը «Նովոստի» գործակալությանը հայտարարել է, որ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի հայտարարությունները «չարիքի առանցքի» վերաբերյալ «հազիվ թե տեղավորվեն միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի միջազգային ընդհանուր ջանքերի շրջանակում»: Ըստ նրա, «այս կամ այն պետությանը պիտակներ կպցնելը չի նպաստում այդ պայքարի ուժեղացմանը»:

Ավստրիայի սահմանը հատելիս բռնվել են 11 հայեր

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գերմանական ԴՊԱ գործակալությունը Վիեննայից այսօր հաղորդել է, որ վերջին երկու օրերի ընթացքում Ավստրիայի արեւելյան եւ հյուսիս-արեւելյան սահմաններին բռնվել են 36 անձինք, որոնք փորձել են անօրինականորեն անցնել սահմանը: Փախստականներից 11-ը հայեր են: Անցյալ շաբաթվա վերջին, ըստ «Ազատության», Չեխիայի եւ Ավստրիայի միջեւ սահմանը փորձել էին ապօրինաբար անցնել 20 հայեր: Անցյալ տարի Ավստրիա ապօրինաբար մտնելու փորձ կատարած փախստականների թիվը ռեկորդային է եղել՝ 50 հազար մարդ:

Իրանը հրաժարվել է ռուսական ինքնաթիռներ օգտագործելուց

ԹԵՀՐԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իրանը հրաժարվում է ռուսական ինքնաթիռներ օգտագործել այն բանից հետո, երբ երեքշաբթի Խոռեմաբադի մոտ ջախջախվել է Տու-154 ինքնաթիռը: Վերջին ճշտված տվյալներով, այդ վթարի հետեւանքով զոհվել է 119 մարդ: «Այդ աղետից հետո մենք շահագործումից կհանենք ռուսական արտադրության ինքնաթիռները», հեռուստատեսությամբ հայտարարել է Իրանի տրանսպորտի նախարար Ահմադ Խոռամը: Ըստ նրա, իրանական տարբեր ավիաընկերություններում գտնվում են 13 այդպիսի ինքնաթիռներ: Իր հերթին Iran Air Tours-ի գլխավոր տնօրեն Հասսան Թոհիդին ասել է, որ «բոլոր «Տու» օդանավերը կհանվեն օդուղիներից»:

Ինչպես հաղորդում է «Ռոյթեր» գործակալությունը, Իրանի քաղաքացիական ավիացիայի վարչության ղեկավար Բեհզադ Մազահերին հինգշաբթի հրաժարական է տվել, այդ որոշումը բացատրելով Խոռեմաբադում Տու-154-ի ավիաաղետից հետո այդ պաշտոնում գտնվելու անհնարինությամբ:

ՀԱԱԳԱ

Միլոշեւիչը մեղադրում է իրեն մեղադրողներին եւ որպես վկայի պահանջում Ժակ Շիրակին

Հաագայի միջազգային դատարանում երեկ հնչեց Սլոբոդան Միլոշեւիչի պաշտպանական ճառը: Հարավսլավիայի նախկին ղեկավարը, որը մեղադրվում է 66 տարբեր հանցանքների համար, իրեն վերագրվող մեղադրանքները կոչեց «ստերի օվկիանոս»: Նա պնդեց, որ, օրինակ, Կոսովոյում ոչ թե սերբերն են սկսել պատերազմը, այլ՝ կոսովցի մահմեդականները, որոնք սերբական մի հարսանիքի ժամանակ սպանություն են կատարել: Նա մեծ գովեստով արտահայտվեց սերբական ոստիկանության ու բանակի մասին եւ հայտարարեց, որ նրանք իրենց երկիրն էին պաշտպանում եւ պայքարում ահաբեկչության դեմ, ինչպես ամերիկացիներն են այսօր Աֆղանստանում պայքարում: Միլոշեւիչը չմոռացավ նաեւ ՆԱՏՕ-ի ուժերին, ովքեր, իր կարծիքով, շատ բան են արել նախկին Հարավսլավիայի տարածքում պատերազմ եւ հետագայում իրենց միջամտությունը հրահրելու համար: Պատասխանելով այն հարցին, թե ինքը չէ՞ր, որ քաջալերում եւ մեդալներ էր շնորհում «էթնիկական զտում» կատարող իր հրամանատարներին, Միլոշեւիչն ասաց, որ այո, Բելգրադի վրա ամերիկյան անտեսանելի ռազմօդանավ խփող հրետանավորին ինքը պետք է քաջալերեր, նա նույնիսկ 15 մեդալի էր արժանի անմեղ քաղաքացիների կյանքը փրկելու համար:

Երեկվա նիստի ավարտին Միլոշեւիչը դեռեւս չէր ավարտել իր ճառը, որը շարունակվելու է այսօր: Նա դատարանից պահանջեց ապահովել տասնյակ վկաների ներկայությունը, որոնց շարքում՝ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի:

Դիտորդների կարծիքով, Միլոշեւիչի ճառն ավելի ուղղված էր հասարակական կարծիքին:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Ստեղծվեցին «Նորագավիթ» եւ «Կողբ» ակումբները

Երեկ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը համալրվեց նորագիրներով: Թեքեյան կենտրոնում հավաքվել էին մի խումբ երեւանցիներ: Համախմբվելով շատ գործեր կարելի է անել, նշում էին նորագիր ռամկավարները, իսկ մենք ցանկանում ենք, որ մեզ միավորի մի կուսակցություն, որն իր անբիծ անցյալով եւ ներկա գործելակերպով ապացուցել է հավատարիմ մնալ իր գաղափարախոսությանը, քան կասկածելի գործարքներով իշխող օղակներում հայտնվել:

«Անկախացման հետագա գործընթացը երկրի բարգավաճման ճանապարհով տանելը ՀՌԱԿ-ի համար գերխնդիր է», ասաց Ռոբերտ Մալխասյանը, ուստի կարեւոր է, որ ժողովուրդը երկրի ապագայի համար

ցուցել է, որ ազգի ու հայրենիքի շահերը ռամկավարները կուսակցականից եւ անձնականից վեր են դասում:

Երդմնառության արարողությանը ներկա էին ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը, Հանրապետական վարչության անդամներ Մեխակ Գեւորգյանը, Մեսրոպ Հարությունյանը, կարգապահական ատյանի ատենապետ Կարլեն Գեւորգյանը: 65 նորագիրների կնքահայրն էր Ռոբերտ Մալխասյանը:

Շնորհավորելով իր կուսակցական ընկերներին՝ Մեխակ Գեւորգյանը նշեց, որ ՀՌԱԿ-ը միայն կուսակցության Հանրապետական վարչությունը չէ, անհրաժեշտ են յուրաքանչյուր անդամի ջանքերը՝ ընդհանուր գաղափարն իրականացնելու համար: «Գործերը շատ են, եւ դրանք ձեռք ձեռքի տված պետք է իրականացնենք»:

Յուրաքանչյուր կուսակցություն, որպես քաղաքական ուժ, ձգտում է իշխանության, ինչը բնական է: Սակայն քաղաքական պայքարի ընթացքում ՀՌԱԿ-ը չի ձգտել իշխանություն ձեռք բերել պորտֆելներ ունենալու համար, բախտորոշ ժամանակներում անտարբեր կեցվածք չընդունի, այլ ինքը ընտրելով արժանի ղեկավարների, որոնք սեփական երկրի ճակատագիրը:

Երեկ ռամկավար դարձած մարդիկ տարբեր տարիքային խմբեր էին ներկայացնում՝ երիտասարդներ եւ տարեցներ, տարբեր մասնագիտությունների տեր մարդիկ էին, սակայն բոլորն էլ համաձայն էին, որ երկրի բարեկեցիկ ապագան կերտելու համար անհրաժեշտ է համախմբել բոլորի ջանքերը:

Նորաստեղծ ակումբները կկոչվեն «Նորագավիթ» եւ «Կողբ»: «Նորագավիթ» ակումբի ատենապետ դարձավ Սմբատ Թեւոսյանը, ՀՌԱԿ «Կողբ» ակումբը կղեկավարի Միքայել Ասլանյանը:

«Ինչո՞ւ եք որոշել անդամակցել Ռամկավար Ազատական կուսակցությանը» հարցին նորագիր Լալա Թեւոսյանը պատասխանեց. «Ես անհատ ձեռներեց եմ, իսկ ՀՌԱԿ-ը պաշտպան է մանր եւ միջին բիզնեսի բարգավաճմանը: Ուստի այսօրվանից ՀՌԱԿ-ը նաեւ իմ կուսակցությունն է»:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Համաժողով Երեւանում՝ ՆԱՏՕ-ի «գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: 2002 թ. փետրվարի 16-18-ը ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում Երեւանում կանցկացվի «Համաստեղ լավագույն ջանք - 2002» խաղաղապահ զորավարժության հիմնական պլանավորման համաժողովը: Համաժողովին մասնակցելու համար Հայաստան կժամանեն շուրջ 50 ներկայացուցիչներ 14 պետություններից (Ադրբեջան, Ավստրիա, Բուլղարիա, Թուրքիա, Լիտվա, Կանադա, Հունաստան, Հունգարիա, Մեծ Բրիտանիա, Մոլդովա, Ռումինիա, Վրաստան, Ուզբեկստան, Ուկրաինա), ՆԱՏՕ-ի եվրոպայում դաշնային ուժերի գլխավոր հրամանատարությունից եւ Հարավ-արեւելյան միացյալ հրամանատարությունից:

Ինչպես հայտնում են ՀՀ ՊՆ լրատվության եւ քարոզչության վարչությունից, համաժողովում կքննարկվեն զորավարժության կազմակերպման եւ անցկացման նախապատրաստական հարցերը: Վերջնական պլանավորման համաժողովը եւ բուն զորավարժությունը տեղի կունենան Վրաստանում այս տարվա հունիսին. նախատեսված է նաեւ ՀՀ ԶՈՒ ստորաբաժանման մասնակցությունը:

«Համաստեղ լավագույն ջանք-2003» համանման զորավարժությունը նախատեսված է անցկացնել Հայաստանում:

Ջավախքում բացվել է Թբիլիսիի պետական համալսարանի մասնաճյուղ

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, Ա-ԻՆՖՈ: Ախալքալաքում բացվել է Թբիլիսիի պետական համալսարանի Ջավախքի մասնաճյուղ, որի կազմավորման աշխատանքները ժամանակավորապես ղեկավարելու է Թբիլիսիի պետական համալսարանի Աջարիայի մասնաճյուղի տնօրեն Մերաբ Բերիձեն:

Ախալքալաքի շրջանային վարչության նախագահ Արտուշ Համբարձումյանի հավաստմամբ, մասնաճյուղի կազմավորումից հետո դրա տնօրենը կլինի Ախալքալաքից: Համբարձումյանը նաեւ նշել է, որ դասախոսությունների համար մասնագետներ են հրավիրվելու Երեւանի եւ Թբիլիսիի բուհերից:

Այս տարվա մարտից կսկսվեն մասնաճյուղի նախապատրաստական դասընթացները, իսկ սեպտեմբերին սկսվող ուսումնական տարում մասնաճյուղն իր դռները կբացի 280 առաջին կուրսեցիների առջեւ, որոնք կարող են սովորել հայ-վրացական բանասիրական, իրավաբանական, օտար լեզուների եւ տնտեսագիտական ֆակուլտետներում:

ՍՏՈՒԳՎԱԾ

Աղրիլին ԵԽԽՎ հանձնախումբը կայցելի նաեւ Ղարաբաղ

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովում (ԵԽԽՎ) Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատվիրակության չորսօրյա այցը Ղարաբաղ նպատակ ունի եվրոպական չափանիշների համատեքստում դիտարկելու ԼՂՀ-ում տեղի ունեցող հասարակական-քաղաքական գործընթացները, ծանոթանալու ժողովրդավարական սկզբունքների, մարդու իրավունքների ու ազատությունների պահպանման դրվածքին: Ճանաչողական այս այցը միաժամանակ նպատակ ունի խորհրդատվություններ անցկացնելու ԼՂՀ-ում օրենսդրական դաշտի բարելավման ուղղությամբ:

Այս մասին Ստեփանակերտում հայտարարելով, պատվիրակության ղեկավար, ՀՀ Ազգային ժողովի արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահ Հովհաննես Հովհաննիսյանը, որին ուղեկցում էին նույն հանձնաժողովի անդամներ, փոխնախագահ Արմեն Ռուստամյանը, Գագիկ Մանուկյանը եւ ԱԺ փորձագետ-մասնագետներ, նշեց, որ այս ամենն արվում է ԵԽԽՎ դիտարկման հանձնախմբի ապրիլի սկզբներին տարածաշրջան կատարելիք այցի նախօրյակին: Ըստ Հ. Հովհաննիսյանի, այդ խմբում ընդգրկված կլինեն նաեւ Հայաստանի ու Ադրբեջանի ներկայացուցիչներ: Դիտարկման հանձնախումբը նախ կայցելի Հայաստան, այնուհետեւ Արցախ:

Հայաստանյան խորհրդարանական պատվիրակության ղարաբաղյան այցն անցած օրերին խիստ հագեցած էր: Փետրվարի 12-ին պատվիրակությունը ԼՂՀ խորհրդարանում հանդիպեց ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանի եւ ապա խորհրդարանի խմբակցությունների ներկայացուցիչների հետ: Քննարկվեցին երկու հայկական պետությունների խորհրդարանների համագործակցության խնդիրներ:

Հաջորդ օրը պատվիրակությունը հանդիպեց ԼՂՀ պաշտպանության, ներքին գործերի եւ արտաքին գործերի նախարարների հետ: Այցելեց Վ. Սարգսյանի անվան մոտոհրաձգային գունդ, Ստեփանակերտի ՆԳ վարչություն եւ քննչական մեկուսարան, իսկ Շուշիում ԼՂՀ սոցապ նախարար Լ. Ղուլյանի ուղեկցությամբ հանդիպեց Ադրբեջանից բռնագաղթած փախստականների հետ, ծանոթացավ նրանց հուզող խնդիրներին:

Երեկ ՀՀ խորհրդարանական պատվիրակությունը հանդիպեց ԼՂՀ արդարադատության պետվարչության պետ Ռ. Հայրապետյանի եւ գլխավոր դատախազ Մ. Ղուկասյանի հետ, որոնց հետ քննարկեց իրավական ոլորտին առնչվող հարցեր:

Կարեւորելով հասարակական կազմակերպությունների դերը ժողովրդավարության ապահովման գործում՝ Հ. Հովհաննիսյանի ղեկավարած պատվիրակությունը մեկժամյա հանդիպում ունեցավ նաեւ ԼՂՀ-ում գործող մի շարք հասարակական կազմակերպությունների ղեկավարների հետ՝ ծանոթանալով այդ կազմակերպությունների գործունեությանն առնչվող հիմնախնդիրներին:

ԼՂՀ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանի հետ ունեցած հանդիպումից հետո, որտեղ քննարկվեցին մի շարք գործնական խնդիրներ, օրվա վերջին պատվիրակությանն ընդունեց ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը: Քննարկվեցին նաեւ կենսական նշանակություն ունեցող այնպիսի հարցեր, որոնք ներառում էին ինչպես քաղաքական ու օրենսդրական, այնպես էլ հասարակական հարաբերությունների բնագավառները:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԱՄՆ-ում հրատարակվում է խիստ հակահայկական գիրք, որի շնորհանդեսը տեղի կունենա Թուրքիայում

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Թըրքիշ դեյլի նյուս» օրաթերթը ընդարձակ հարցազրույց է հրապարակել իռլանդական ծագումով ամերիկացի պատմաբան Սեմյուել Ուիմսի հետ, որը տպագրության է պատրաստում «Հայաստան. մեծ խաբեություն. քրիստոնյա-ահաբեկիչ պետության առեղծվածը» ընդգծված հակահայ գիրքը: Գրքի շնորհանդեսը նախատեսվում է անցկացնել մարտին Թուրքիայում: Գրքում հայ ժողովուրդը որակվում է իբրեւ «ահաբեկիչ ազգ», իսկ Հայաստանն իր խոսքերով «ամենամեծ չափով ներմուծում է նյութական օգնություն, իսկ արտահանում՝ տեռոր»:

«Ժամանակակից հայ ահաբեկչությունը զարգանում է գլխավորապես երկու պատճառներով. նախ հայ եկեղեցին դեռեւս 1890 թ-ից սկսած սատարում է ահաբեկչությանը: Երկրորդ պատճառն այս երկրին ներհատուկ քաղաքական կառուցվածքն է: Ահաբեկչությունը Հնչակյան կուսակցության եւ Դաշնակցության ծրագրային մասն է կազմել: Այդ քաղաքականությունը շարունակվում է մինչեւ օրս: Հայերը շահարկում են քրիստոնեության խաղաքարտը եւ մահմեդական աշխարհում չկա ոչ ոք, որ ապացուցի, որ հայերն ահաբեկիչ են: Ես ամաչում եմ իմ երկրի արտաքին քաղաքականության համար, որը պատժամիջոցներ չի կիրառում Հայաստանի նկատմամբ», հայտարարել է նա: Ուիմսը խիստ քննադատության է ենթարկել նաեւ ԱՄՆ հայկական համայնքին՝ նշելով, որ ամերիկահայությունը սեփական շահերը գերակա է համարում ԱՄՆ ազգային շահերի նկատմամբ:

Ուիմսի տեսության համաձայն, Հայաստանում չկա կրոնական հանդուրժողականություն: «Հայաստանի եկեղեցին քրիստոնեության հետ վարվում է այնպես, ինչպես անում էին միջին դարերում», նշում է նա:

Ըստ հեղինակի, Հայ առաքելական եկեղեցուց բացի, բոլոր եկեղեցիների անդամները մեր երկրում ենթարկվում են հետապնդման, իսկ քրիստոնեական այլ ուղղությունների հարողներն անիծվում են եկեղեցու կողմից:

«Ըստ ԱՄՆ Պետքարտուղարության տեղեկությունների, Հայաստանում չի գործում ոչ մի մզկիթ: Հայերը մեր օրերում ապրում են խավար միջնադարի օրենքներով», նշել է նա:

Ուիմսը գտնում է, որ Հայաստանի բնակչության 95 տոկոսը զսարյուն հայեր են, ինչը համեմատվում է նացիստական Գերմանիայի վարած ռասիստական քաղաքականության հետ: Այս գրքի հետ կապված մանրամասներ տեղադրված են http://www.stjohnpress.com ինտերնետային հասցեում:

Չոմսկիի գրքի թուրք հրատարակիչն արդարացվեց

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 14 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի անվտանգության դատարանն արդարացրեց Ֆաթիհ Թաշին, որը մեղադրվում էր ամերիկացի անվանի լեզվաբան-բանասեր Նոամ Չոմսկիի գիրքը Թուրքիայում հրատարակելու միջոցով անջատողականություն քարոզելու մեջ: Չոմսկին «Ամերիկյան ինտերվենցիոնիզմ» գրքում մասնավորապես քննադատության էր ենթարկում ԱՄՆ վարչակազմին՝ թուրքական պետությանը զենք վաճառելու համար: Նշված զենքն, ըստ Չոմսկիի, օգտագործվում է ընդդեմ Թուրքիայի արեւելյան շրջանների քուրդ ազգաբնակչության:

Դատարանում Թաշը հայտարարել է, որ գրքի տպագրումը թուրքական պետության դեմ քարոզչական իրականացնելու նպատակ չի ունեցել, այլ ուղղված է եղել Թուրքիայում մտքի ազատության զարգացմանը: Դատարանի կայացրած վճռի մեջ նշվում է, որ գրքում թուրքական օրենսդրությանը հակասող ոչինչ չկա: Դատավարությանը մասնակցելու նպատակով Ստամբուլ ժամանած Նոամ Չոմսկին հայտարարել է, որ Ֆաթիհ Թաշի արդարացումը կարեւոր քայլ է երկրում խոսքի ազատության ապահովման ուղղությամբ:

Ցավակցություն

Խմբագրությունս ցավակցում է Լեւոն Ժանի Էլոյան եւ Չորի Հայկի Բալայան ընտանիքներին՝ իրենց որդու եւ փեսայի՝

Հրաչ Լեւոնի Էլոյանի

վաղաժամ մահվան կապակցությամբ:

Թաղումը տեղի կունենա այսօր՝ ուրբաթ, ժամը 14:00-ին, Պուշկինի փողոց 43 ա հասցեից:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգային սարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Հայկական գյուղմթերքները վերագտնում են իրենց տեղն արտաքին շուկայում

Շնորհիվ մարկետինգի աջակցության ծրագրի

ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցության ծրագրի (որը Հայաստանում գործում է 1996 թ.-ից) անցյալ տարվա կատարած աշխատանքը երեկ ամփոփեց ծրագրի ղեկավար-համակարգող Քրեյգ Ինֆանգերը: Մինչ այդ նա հիշեցրեց, որ այս տարիների ընթացքում մարկետինգի աջակցության ծրագրից (ՄԱԾ) աջակցություն են ստացել ավելի քան 50 միջին ու փոքր հայաստանյան ձեռնարկություններ, որոնք զբաղվում են ալկոհոլային խմիչքների, կաթնամթերքի, մսամթերքի արտադրությամբ, պտուղ-բանջարեղենի վերամշակմամբ: Այս ձեռնարկություններում աշխատում է 2800 մարդ:

ՄԱԾ-ի օժանդակությունը կատարվում է երեք հիմնական ուղղություններով՝ մասնագիտական, ֆինանսական եւ մարկետինգի աջակցության:

Մասնագիտական աջակցությունը տրվում է ամերիկյան համալսարանների մասնագետների, ագրոբիզնեսի կազմակերպությունների խորհրդականների, ՄԱԾ-ի աշխատակիցների, ACDI/VOCA-ի կամավորների կողմից: Նրանցից շատերը երկրորդ անգամ են եկել Հայաստան աշխատելու: Ագրոբիզնեսի ձեռնարկություններում այս մասնագետներն աշխատում են նոր արտադրատեսակներ ստեղծելու, արտադրանքի որակը եւ արտադրության սանիտարահիգիենիկ պայմանները բարելավելու ուղղությամբ:

Ֆինանսական աջակցությունը ձեռնարկություններին եւ ֆերմերներին տրամադրվում է վարկային ծրագրի միջոցով: Անցյալ տարի, ըստ Քրեյգ Ինֆանգերի, ընդհանուր առմամբ տրամադրվել է 2,5 մլն դոլարի վարկ: Վարկավորումն իրականացվում է հայկական բանկերի միջոցով, Հայաստանի համար նվազագույն՝ 15 տոկոսով: Ամենաերկարաժամկետ վարկը կարող է տրամադրվել 4 տարով, ամենակարճաժամկետը՝ 6 ամսով: Ամենամեծ վարկը կազմում է 50 հազար դոլար, առանձին դեպքերում կարող է հասնել 100 հազար դոլարի: ՄԱԾ-ի վարկային ծրագրի պատասխանատուի կարծիքով, այս ոլորտն ռիսկային է, եւ տեղական բանկերն այստեղ ներդրումներ չեն կատարում: Ծրագիրը տրամադրում է նաեւ ապրանքային վարկ ապակյա տարաների, գինու ցցերի կամ ասեպտիկ փաթեթների տեսքով:

Մարկետինգային աջակցությունն իր հերթին իրականացվում է մի քանի ուղղություններով. նոր արտադրատեսակների ստեղծում, փաթեթավորման բարելավում, արտահանման խթանում, ցուցահանդես-տոնավաճառներ, նոր արտաքին շուկաների բացահայտում, ագրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոնի գործունեության շարունակում եւ այլն: Մարկետինգի աջակցության ծրագիրն օգնել է հայկական ձեռնարկություններին մասնակցելու 11 ցուցահանդես-տոնավաճառների ԱՄՆ-ում, Լիբանանում, Գերմանիայում, Ճապոնիայում եւ այլ երկրներում: Կնքվել են նոր պայմանագրեր տոմատի, գինիների, մուրաբաների արտահանման վերաբերյալ: Կազմվել է «Հայկական մթերքների կատալոգը», որը ներառում է 29 ձեռնարկությունների արտադրած 69 սննդամթերքի նմուշ: Կատալոգը մեծ հաջողություն է ունեցել, քանի որ նրա շնորհիվ բազմաթիվ գործարարներ տեղեկացել են Հայաստանում արտադրվող բարձրորակ գյուղմթերքների մասին: Այս ամենի արդյունքում 2001 թ.-ին արձանագրվել են մի շարք կոնկրետ հաջողություններ:

Այսպես՝ տեւական ընդմիջումից հետո հայկական գինիները վերագտնում են իրենց տեղը միջազգային շուկայում: Անցյալ տարի, չնայած վրացական եւ մոլդովական գինիների մրցակցությանը, արտերկրում վաճառվել է 200 հազար շիշ հայկական գինի: Այդ մասին տեղեկացնելով ՄԱԾ-ի ղեկավարը նշեց, որ ոչ ոք չէր կարող 2-3 տարի առաջ մտածել նման արդյունքի մասին: Այս տարի ակնկալվում է արտահանման ծավալների 25 տոկոս աճ: Հայաստանի անկախացումից ի վեր սկսվել է հայկական պանրի զանգվածային արտահանումը: Դրա մեծ պահանջարկի մասին է վկայում Քրեյգ Ինֆանգերի հիշատակած այն փաստը, որ Մոսկվայում 300 գրամանոց տուփերով այծի պանիրը վաճառվում է 6,85 դոլարով, եւ դեռեւս չի հաջողվում անընդհատ մատակարարում ապահովել: 2001 թ.-ին արտահանվել է 4 հազար տոննա տոմատ եւ 1000 տոննա մրգի խտանյութ: Հայկական ձեռնարկությունները հույսով են այս ծավալները մեծացնել 30 տոկոսով:

Ֆերմերային տնտեսությունների համար կանխիկ գումարի աղբյուր է ձեռնարկությունների հետ համագործակցությունը: Վերջիններս անցյալ տարի հումք են գնել ավելի քան 17 հազար ֆերմերներից: 2500 ընտանիքների համար ստեղծվել են կաթի վաճառքի նոր շուկաներ: Անցյալ տարի աճել են նաեւ բուսական թեյերի, ջեմերի, մուրաբաների, չորացրած լոլիկի, շշալցված հայկական ջրի, վերամշակված մսի արտադրությունն ու արտահանումը:

Ոռոգման արդյունավետ կազմակերպման ծրագրի շրջանակներում կառուցվել եւ վերակառուցվել են 49 խորքային հորեր, որի շնորհիվ էապես բարելավվել է գյուղական շուրջ 5 հազար ընտանիքների խմելու եւ ոռոգման ջրի մատակարարումը:

Թե ինչպիսի՞ն է լինելու այս տարի ՄԱԾ-ի աջակցությունը եւ որքա՞ն է կազմելու գումարային առումով՝ Քրեյգ Ինֆանգերը չցանկացավ թվեր հրապարակել եւ միայն նշեց, որ ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի ծրագիրը շարունակվելու է այդ երկրի՝ Հայաստանին հատկացված ֆինանսական օժանդակության շրջանակներում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Համակարգ 400 տարվա համար

Երեկ կառավարությունը հաստատեց «Անձնական համարանիշների եւ տվյալների մասին» օրենքի նախագիծը, որի մանրամասները լրագրողներին տեղեկացրեց սոցիալական ապահովության նախարար Ռազմիկ Մարտիրոսյանը: Ըստ այդ փաստաթղթի, նախատեսվում է ներդնել նոր համակարգ, որը կկարգավորի Հայաստանի քաղաքացիների տվյալները: Նախարարի կարծիքով, դա կարեւոր նշանակություն կունենա ինչպես տնտեսության, այնպես էլ սոցիալական ոլորտում: Օրենքի նախագիծը նախատեսում է, որ Հայաստանի յուրաքանչյուր քաղաքացի ունենա իր անձնական համարանիշը, որի միջոցով կստանա թոշակը, նպաստը, կհայտարարագրի եկամուտները եւ այլն: Համարանիշը կունենա 10 տարբերանշան եւ կպահպանվի 400 տարի: Մինչ ներդրումը համակարգը այս տարվա առաջին կեսին կփորձարկվի Կոտայքի մարզում:

Ռազմիկ Մարտիրոսյանը համոզմունք հայտնեց, որ շնորհիվ նոր համակարգի հնարավոր կլինեն էական խնայողություններ թոշակների եւ նպաստների գծով: Եթե համակարգը ներդրված լիներ 2001 թ., ապա սոցապնախարարի կարծիքով, հնարավոր կլիներ այս ընթացքում 1 մլրդ դրամ խնայել:

Ա. Մ.

Որ բանկերն են ամենից հաճախ երեւացել մամուլում

Երեկ «Արկա» լրատվական գործակալությունը հրապարակեց Հայաստանի բանկերի 2001 թ.-ի այսպես կոչված մամուլի վարկանիշը: Գործակալությունն իր ուսումնասիրությունների արդյունքում ամենաբարձր գնահատականը տվել է Արդշինբանկին: Նրան հաջորդում են Հայխնայբանկը, Հայաստանի գյուղացիական փոխօգնության բանկը, Կոնվերս բանկը, Անելիք բանկը: Տվյալ ուսումնասիրությունը վերաբերում է մամուլում հաճախ երեւալուն: Այսինքն՝ մամուլի վարկանիշի նպատակն է ցուցադրել բանկերի՝ հասարակայնության հետ համագործակցելու պատրաստակամությունը, այլ ոչ թե տնտեսական ցուցանիշները: Անցած 2000 թ.-ի համեմատ առաջատար տեղերը զբաղեցնող բանկերի թիվը 7-ից իջել է 5-ի, ինչը պայմանավորված է մամուլում բանկային տեղեկատվության ծավալների նվազմամբ: 2001 թ.-ին մամուլում բանկերի մասին հրապարակումները նվազել են 29 տոկոսով, փոխարենը 9 տոկոսով աճել են բացասական հրապարակումները:

Արդյունքների հրապարակմանը նվիրված միջոցառմանը մասնակցում էին վերոնշյալ բոլոր բանկերի ղեկավարները, գործարար շրջանակների ներկայացուցիչներ: Մամուլին ուղղված կոչով հանդես եկավ Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության նախագահ Արսեն Ղազարյանը՝ խնդրելով լրագրողներին ավելի մեղմ վարվել բանկերի հետ եւ նախընտրելի համարել գործարարության այլ ոլորտների քննադատությունը: Ինչին, սակայն, չենք կարող համաձայնել, քանզի փաստարկված քննադատությունից զերծ իրեն ոչ ոք չպետք է զգա:

Ա. Մ.

Տիգրան Սարգսյանի շռայլ նվերը «Առավոտի» եւ «Հայկական ժամանակի» խմբագիրներին

Հարգելի պարոնայք

Հաշվի առնելով բանկային համակարգի ճակատագրի հանդեպ ձեր մտահոգությունը՝ ցանկանում եմ հնարավորություն ընձեռել ձեզ՝ եթե ոչ փրկելու բանկային համակարգը, ապա առնվազն աջակցելու մի քանի բանկերի խաբված ավանդատուների խնդրի լուծմանը:

Այդ նպատակով ձեր թերթերին եմ նվիրում, ինչպես դուք եք պնդում, Կանարյան գեղատեսիլ կղզիներում գտնվող իմ դղյակը: Միեւնույն ժամանակ խնդրում եմ, որ այն վաճառքի եւ գոյացած գումարով դուք բավարարեք այն բանկերի ավանդատուների պահանջները, որոնք սնանկացել են ձեր հեղինակավոր, ազատ եւ անկախ թերթերում բանկային համակարգի մասին հոդվածներ պատվիրող անձանց գործունեության արդյունքում:

Հարգանքով՝
Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
ՀՀ ԿԲ նախագահ

Հ. Գ. *Խնդրում եմ, նամարդություն չանեք եւ էժան չվաճառեք դղյակս ու նորից հուսախաբ չանեք մեկ անգամ արդեն խաբված ավանդատուներին:*

Պոտենցիալ գնորդները դղյակի նկարը կարող են տեսնել «Առավոտ» թերթի 2001 թ. դեկտեմբերի 1-ի թիվ 226 համարում:

«Արմենտելը» խաբել եւ խաբում է կառավարությանը, OTE-ին»

Սկիզբը էջ 1

Նույն օրը խորհրդարանի՝ «Արմենտելի» հարցերով ժամանակավոր հանձնաժողովում Անդրանիկ Մանուկյանը հաստատեց, որ ուսումնասիրություններով հայտնաբերվել են խախտումներ եւ չարաշահումներ ներդրումների տարբեր ուղղություններով, որոնց մի մասն անպայման կհետաքրքրի, ուստի եւ կտրամադրվեն դատախազությանը: Ի դեպ, լրատվամիջոցներն արդեն հասցրել են հրապարակել որոշակի թվային տվյալներ, որոնք առայժմ պաշտոնական բնույթ չեն կրում: Մասնավորապես նշվում է, թե արտասահմանից ներկրված տարբեր սարքավորումներ Հայաստան են մուտքագրվել 5,6 մլն դոլար ավելի գումարով, այսինքն՝ առնվազն այդքանով արհեստականորեն բարձր են ներկայացվել դրանց գները եւ հաշվարկվել որպես ներդրումներ: Բացի դրանից, մոտ 18,7 մլն դոլար, որն «Արմենտելը» ներկայացրել էր որպես ներդրում, իրականում գոյություն չունի:

Շարունակելով պահպանել թվեր չներկայացնելու կառավարության մարտավարությունը, միջգերատեսչական հանձնաժողովի աշխատանքային խմբի ղեկավար Սերժ Սարգսյանը պարզաբանեց. «Ստուգումները կատարվել են ոչ թե միայն «Արմենտելում», այլեւ ողջ կապի համակարգում, հանրապետության բոլոր

վայրերում, որտեղ «Արմենտելը» պետք է աշխատանքներ կատարեր: Ուսումնասիրվել են մեծ ծավալի փաստաթղթեր, եւ իրոք հայտնաբերել ենք չարաշահումներ: Այսինքն՝ համոզմունք ունենք, որ «Արմենտելն» իր ներդրումները 100 մլն դոլարի չափով չի կատարել: Այժմ՝ ըստ ուղղությունների: Արտասահմանից ներկրված ապրանքները եւ սարքավորումները բերվել են 3-4 անգամ բարձր գներով՝ արհեստականորեն ավելացնելով ներդրումները: Դրանք ապացուցված եւ հիմնավորված են, խնդիր չկա: Ծախսային մասով ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ընդամենը ինքնարժեքային ծախսերն անտեղի մտցվել են որպես ներդրում, եւ տարեկան այդ արդյունքներով «Արմենտելը» հաշվետվություն է ներկայացրել: Եվ երրորդ ուղղությամբ՝ շինարարության մեծ չափի չարաշահումներ են կատարվել, որոնցով կզբաղվեն դատական մարմինները: Այդ չարաշահումները հիմա էլ կատարվում են «Արմենտելում», քանի որ կնքված պայմանագրերը հիմա էլ շարունակում են գործել: Ի դեպ, վնաս է կրել ոչ միայն Հայաստանը, այլեւ OTE ֆիրման: Հետեւաբար բաժնետերերը պետք է վերլուծեն, սթափ մոտեցում ցուցաբերեն՝ հասկանալու, թե ինչ է կատարվում «Արմենտելում», որպեսզի հետագայում դրանք չշարունակվեն»:

Որ ուսումնասիրությունները հենց այսպիսի արդյունքների էլ հանգեցնելու էին, հայտնի էր դեռ «Արմենտելի» հետ տարված կառավարության 60-օրյա բանակցություններից առաջ: Տարօրինակ էր, որ գործադիրը ոչ միայն տեղեկանքը չդրեց բանակցությունների սեղանին (դրանց վերջում միջգերատեսչական հանձնաժողովն արդեն ավարտել էր աշխատանքները), այլեւ անգամ քննարկման չառավ:

Այս հանգամանքը կարելի էր բացատրել երեք պատճառով. կամ գործադիրն այն պահում է ներդրումային հարցերը քննարկելու նպատակով ընթանալիք 90-օրյա բանակցություններին օգտագործելու համար, կամ պարզապես նպատակահարմար է գտել բավարարվել ձեռք բերված փոխզիջումներով, եւ կամ վախենում է, որ «Արմենտելն» իր հերթին կիրառարկի հին եւ նոր պաշտոնյաների չարաշահումների մասին տվյալներ: Ի դեպ, դրանցից էր կառավարությունը համարում նաեւ իր՝ «Արմենտելին» ունեցած պարտքը զիջելը ներդրումների երկրորդ՝ 100 մլն դոլարի տրանշը 1 տարով հետաձգելու դիմաց, որն օրերս այլ «տեսք» ստացավ: Որոշ աղբյուրներ հայտարարեցին, թե կառավարության 4 մլրդ դրամի պարտքը «Արմենտելը» կզիջի ներդրումներն այդքան գումարի չափով նվազեցնելու հաշվին: Կապի եւ տրանսպորտի նախարարն այս տեղեկությունները թեեւ հերքեց, սակայն ընդհանուր տրամադրվածությունը, թե երկիրը բանակցություններից օգուտ չի ստացել, այլ վնաս է կրել, մնում է տիրապետող:

Ակնհայտ է, սակայն, որ այս պահից «Արմենտելի» հետ կապված խնդիրները որոշակի հանգուցալուծման են հասնում: «Ազգի» հարցին, թե «Արմենտելի» ներդրումային թերացումները հաստատվելուց հետո կառավարությունը կգնա՞ ընկերությանը մենաշնորհից զրկելու քայլին, վարչապետը պատասխանեց, թե հարցի կարգավորման համար այլ միջոցներ կան՝ մասնավորապես դատախազությունը: Եթե «Արմենտելը» չհամաձայնի կառավարության ներկայացրած փաստարկներին, հարցն ամենայն հավանականությամբ կլուծվի դատական կարգով:

Ձախերի «ոտքը հարում» է «Սոց. Հայաստանը»

Անձրեւից բուսած հերթական... սունկը

Ձախ քաղաքական դաշտում ձեւավորված «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորումն իր առջեւ խնդիր էր դրել իշխանությունների դեմ պայքարի հիմքում դնել գաղափարական հակադրությունը: Սակայն ՍՀ-ականների վերջին հայտարարությունները եւ այն, որ որեւէ նոր քաղաքական ուժ հայտ չի ներկայացնում միանալու միավորմանը, շատ պարզ ապացուցում են, որ միավորումն այնքան էլ գաղափարական պայքար չի մղում: «Սոցիալիստական Հայաստանի» դե ֆակտո լիդեր հանդիսացող Դեմկուսի նախագահ Արամ Սարգսյանը գրեթե երբեւէ առիթը բաց չի թողնում ընդդիմություն «դառնալու», անկախ նրանից, թե ինչ խնդիր է սեւեռվում շահարկումների համար: Թերեւս այս հանգամանքներից ելնելով՝ մյուս քաղաքական ավելի խոշոր եւ ազդեցիկ ուժերն այս միավորմանը լուրջ չեն վերաբերվում՝ նրան տալով զուտ նախընտրական անձրեւից բուսած սնկի բնութագիր:

Ձախ դաշտում գործող թերեւս ամենաազդեցիկ ուժը՝ ՀՅԴ-ն, որն, ի դեպ, «Սոցինտերնի» անդամ է, ի դեմս Վահան Հովհաննիսյանի, այդ բեւեռում առկա քաղաքական միավորներին համախմբելու ՍՀ-ի «միսիան» լուրջ չի համարում: «Այդ միավորմանն առայժմ լուրջ չենք վերաբերվում, հետագայում՝ չգիտեմ»: Նման վերաբերմունքի պատճառը ոչ միայն ՀՅԴ-ի իշխանական լինելու հանգամանքն է, այլ ՍՀ-ում ընդգրկված մանր ուժերից ոմանց, մեղմ ասած, «կասկածելի եւ ինտրիգներից ոչ այնքան խորթ» անցյալի: Ինքը ՍՀ-ն, սակայն, ի սկզբանե այնքան էլ մեծ հույսեր ՀՅԴ-ի՝ իրենց միանալու կամ բարիդրացիական հարաբերություններ հաստատելու առումով չէր էլ կապում: Եվ որպես գլխավոր մրցակից ընտրություններին հենց Դաշնակցությանն էլ տեսնում է, առավել եւս որ երկու ուժերն էլ իրենց հռչակել են «սոցիալիստական դեմոկրատիայի» ջատագովներ:

Այլ խնդիր է Կոմկուսը, որի հետ, ըստ կառուցվածքի, ՍՀ-ն ավելի շատ ընդհանրություններ ունի, քան ՀՅԴ-ի: ՍՀ-ի կազմը լրացնում է այսպես կոչված «Կոմունիստական կուսակցությունների» միությունը, որը հակառակ անվանմանը, այդ դաշտում մինչեւ հիմա գրեթե չի երեւացել: Այդ է պատճառը, որ ՍՀ-ի ղեկավարներն ավելի շատ կցանկանային հենց Կոմկուսին տեսնել իրենց շարքերում: Դա ոչ միայն էապես կբարձրացներ միավորման հեղինակությունը, այլեւ ընտրություններին ոչ այնքան փոքր ընտրազանգված կարող էր ապահովել: Մինչդեռ Կոմկուսն այդպես էլ չպատասխանեց ՍՀ-ի անուղղակի խնդրանքներին, հասկացնելով, որ ինքն այդքան էլ հեշտ ուտվողներից չէ: Ըստ Կոմկուսի բյուրոյի անդամ, ԱԺ պատգամավոր Գագիկ Թադեւոսյանի, Կոմկուսը թեեւ միացել է ՍՀ-ի հայտարարությանը, նրան միանալու մասին հարցը պլենումը դեռ պետք է քննարկի: Դա խիստ տարօրինակ էր, եթե հաշվի առնենք, որ հենց Կոմկուսի ներկայացուցիչ Խորեն Սարգսյանն էր հայտարարում, թե մեկ միավորում ստեղծելու ներկայիս ՍՀ-ի անդամ-ուժերի հետ բանակցություններն ավարտական փուլում են: Սակայն, ինչպես պարզվում է, Կոմկուսը ՍՀ-ին չմիանալու լուրջ պատճառներ ունի: Գագիկ Թադեւոսյանը պարզաբանում է, թե «այսօր ոչ ոք չի կարող բացառել մեր միանալը միավորմանը: Սակայն քննարկելու դեռ շատ խնդիրներ կան. մենք ասել ենք, որ միավորման ծրագրի անունը՝ «Դեմոկրատական սոցիալիզմի ծրագիր», չենք ընդունում: Սոցիալ-դեմոկրատիան այլ խնդիր է, դեմոկրատական սոցիալիզմը բոլորովին այլ, եւ սրանք իրար հետ խառնել չի կարելի: Սակայն այստեղ պետք է ինքնաքննադատական խոսք ասեմ Կոմկուսի ղեկավարության հասցեին, որովհետեւ մենք կարող էինք վերջին հաշվով լուրջ քննարկել ծրագրի հետ կապված առարկությունները եւ ներկայացնել ՍԴ-ին, որը չի արվել: Միջկուսակցական հարաբերությունների պատասխանատու մեր ընկերները պասիվ են գտնվել այդ հարցում»:

Սակայն չնայած ձախ բեւեռում Կոմկուսը ՍՀ-ի ձեռնարկած միավորման քաղաքականությունն ընդունում է եւ դրականորեն վերաբերվում, սակայն այդ առումով եւս լուրջ խնդիրներ է տեսնում. «Սոց. Հայաստանը միավորման մեջ կուսակցություններին պիտի նրբանկատորեն ընտրեր: Օրինակ, անհասկանալի է, երբ միավորման մեջ հայտնվել են կուսակցություններ, որոնք ըստ էության մեզանից հեռացած են, կամ հեռացված՝ մեր որոշումով: Ինչքա՞ն է հարիր մի փոքր կուսակցության հետ մեկ ավտոբուսի մեջ գնալ հավասարի իրավունքով: Այդ միավորման մեջ պետք է ընդգրկել ինչ-որ կշիռ ունեցող կուսակցությունների: Թե չէ կարելի է բազմաթիվ մանր ուժերի նման ձեւով համախմբել: Այդ պատճառով ինչ պարտադիր է, որ մենք նման կապերով կապված լինենք այդ միավորման մեջ: Այսինքն՝ պարտադիր չենք համարում Կոմկուսի ընդգրկումը ՍՀ-ում»:

Ուշադրություն դարձնենք՝ Կոմկուսը չի համակերպվում միավորման շրջանակներում մյուսների հետ համահավասարի իրավունքով գործելու հեռանկարների հետ:

ՀԺԿ-ն եւ «Հանրապետությունը», որոնք եւս գործում են ձախ բեւեռում, արմատական հատվածում, նման խնդիր չունեն եւ շատ լավ հասկանում են, որ միավորմանն անդամակցելուց հետո միանշանակ իրենք են դառնալու ՍՀ-ի լիդերները: Այդ հարցում նրանց անգամ կարող է օժանդակել միավորման անդամ «Սոցուժերի» ղեկավար Աշոտ Մանուչարյանը, որի հետ համագործակցությունը մինչեւ հիմա էլ շարունակվում է: Սակայն այս երկու կուսակցությունները եւս ՍՀ-ին լուրջ չեն վերաբերվում՝ առավել արդյունավետ համարելով քաղաքական պայքարում երկուսով գործելու հեռանկարը: Խնդիրն այն է, որ ՍՀ-ի ծրագրային գաղափարներն անընդունելի են «Միասնության» ծնունդ այս երկու կուսակցությունների համար, որոնք ի սկզբանե էին հայտարարել հենց «Միասնության», ըստ էության, գոյություն չունեցող ծրագրին հավատարիմ լինելու մասին: Եթե այս ուժերը միանան ՍՀ-ին, կամ վերջինիս պետք է պարտադրեն իրենց խաղի կանոնները, որը հազիվ թե հեշտությամբ ընդունվի, կամ իրենք են ընդունելու միավորման ծրագիրը: Հիշենք, որ հենց նման խնդրի սրման պատճառով ՀԺԿ-ն եւ «Հանրապետությունը» չհանդուրժեցին Արտաշես Գեղամյանին եռյակում: Թերեւս դա է պատճառը, որ ՀԺԿ անդամ Գրիգոր Հարությունյանի կարծիքով. «Մենք միանշանակ ողջունում ենք հատկապես գաղափարների շուրջ ձեւավորվող միություններին, որովհետեւ մնում ենք այն կարծիքին, որ ավելի նպատակահարմար կլիներ, եթե հետագայում նման միավորումները վերածվեին կուսակցությունների: Ինչ վերաբերում է կառույցի մեջ ներգրավվելուն, մենք նման հարցեր չենք դրել, բնականաբար, դրան ուղղված քայլեր անելն անիմաստ է: Մենք պարզապես հետեւում ենք զարգացումներին: Եթե լինեն հարցեր, որում ունենանք ընդհանուր մոտեցումներ, մենք անպայման կհամագործակցենք»:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Վերականգնենք ժողովրդի հավատը

Բոլորս ծանոթ էինք մեր հանրապետության տնտեսական վիճակին: Ո՞վ չգիտեր, որ մինչեւ 1990 թ. մենք ունեինք զարգացած, բազմապրոֆիլ արդյունաբերություն, որի արտադրանքն արագությամբ սպառվում էր միութենական հանրապետություններում եւ դրսում:

Իշխանափոխության հետեւանքով իշխանության եկածները, չունենալով անհրաժեշտ գիտելիքներ, աշխատանքի փորձ, կազմակերպական ունակություններ, զրկեցին իրենց հնարավորություններից մեծ պաշտոններ, ոչ միայն չկարողացան ավելի բարձր մակարդակի հասցնել եղածը, այլեւ քանդեցին, քայքայեցին, թալանեցին... Փակվեցին արդյունաբերական ձեռնարկությունները, քայքայվեց տնտեսությունը, մարդիկ զրկվեցին աշխատանքից, վատթարացավ ժողովրդի սոցիալ-տնտեսական վիճակը, որը ոչ մի անգամ անհանգստություն չպատճառեց իշխանության եկածներին: Օգտվելով ստեղծված անպատժելիության մթնոլորտից՝ յուրաքանչյուրն իր հերթին քանդեց, թալանեց, տարավ, որեւէ մեկը պատասխանատվության չենթարկվեց: Անկեղծ ասած, ես համոզված էի, որ 1998 թ. ՀՀ նախագահը անձամբ խստությամբ հաշիվ կպահանջեր նախկին ղեկավարության յուրաքանչյուր անդամից, եւ նրանք կենթարկվեին պատասխանատվության: Սակայն սպասածս ի չիք եղավ: Ժողովրդի վիճակն ավելի վատացավ: Մարդիկ շարունակեցին հեռանալ հանրապետությունից:

Ես ապրել եւ տեսել եմ 1941-45 թթ. Հայրենական մեծ պատերազմը: Այն ժամանակ մարդիկ շատ ավելի տնտեսական ծանր պայմաններում էին: Ծանր էր նաեւ տնտեսության վիճակը: Բայց այդ բոլորով հանդերձ, ոչ ոք հանրապետությունից չհեռացավ, նույնիսկ որեւէ մեկի մտքով չանցավ թողնել հայրենիքը: Չանցավ, որովհետեւ մարդիկ այդ ծանր պայմաններում հավատով էին լցված պետության եւ ղեկավարության նկատմամբ: 1992-94 թթ. ցրտի, մթի մեջ նստած, կտրոնով հաց վերցնելով՝ դարձյալ Հայաստանից մեկնողներն այսքան մեծաթիվ չէին: Հետո սկսվեց այդ արտահոսքը, որ ահավոր չափերի հասավ: Համոզված եմ, որ գնում են ոչ այնքան ծանր ապրելակերպի պատճառով, այլ որ կորցրել են հույսը, հավատը:

Այս պայմաններում խիստ անհրաժեշտ եմ համարում, որ խելոք, բանիմաց, հասարակության ու ժողովրդի կողմից ճանաչված եւ հարգանք վայելող առանձին ղեկավարներ, նույնիսկ հանրապետության ղեկավարները հաճախ մամուլի միջոցով կամ հեռուստատեսությամբ ոգեշնչող, հուսադրող ելույթներով հանդես գան, կոնկրետ օրինակներով խոսեն, բացատրեն ամեն ինչ ամենայն ճշտությամբ: Մեր ժողովուրդն էլ, փառք Աստծո, ինչ խոսքով ոգեւորվող, քչով բավարարվող եւ ընդհանրապես ամեն ինչին խելամտորեն ըմբռնումով մոտեցող ժողովուրդ է:

Այսօր շատ-շատերը թերթ գնելու հնարավորություն չունեն, ուստի հույսերը կապում են հեռուստատեսության հետ, որպեսզի նրա միջոցով ճիշտ ինֆորմացիա իմանան ամեն ինչի, ժողովրդին հետաքրքրող ընդհանուր իրավիճակի մասին: Հեռուստատեսային հաղորդումների ժամանակ էլ այնպիսի հարցազրույցներ կազմակերպեն եւ անցկացնեն, որ դրանք ժողովրդի համար լինեն ե՛ւ տրամադրող, ե՛ւ հուսադրող:

Այդ ուղղությամբ հեռուստատեսության կատարած աշխատանքը, իմ կարծիքով, դեռ բավարար չէ:

Հեռուստատեսությունն ամբողջ օրվա ընթացքում ցուցադրում է լոտո եւ գովազդներ: Այնքան շատ են գովազդները, որ չափազանցություն չի լինի, եթե ասեմ, որ մարդիկ զայրույթ են ապրում իրենց առանց այն էլ քայքայված նյարդերով: Ինչքա՞ն կարելի է (գիտեմ նաեւ, որ գովազդն էլ անհրաժեշտություն է): Եթե փորձեն [illegible] անել, կտեսնեն, թե ինչքան է տեւում ցուցադրվող ֆիլմը եւ ինչքան՝ ցուցադրվող գովազդները, այն էլ նույն գովազդները: Փորձենք նաեւ մանրամասն ստուգել հեռուստատեսությամբ ցուցադրվող ծրագրերը: Կհամոզվենք, որ նույն ծրագիրը միշտ կրկնվում է: Բացակայում են մարդկանց հետաքրքրող միջոցառումները, հաղորդումները: Հեռուստաէկրանից, մեր բեմերից դուրս են մղվել հայ երգը, հայկական ժողովրդական երաժշտությունը: Մեզանից որեւէ մեկը կհիշի՞, թե երբ է հայկական երգ ու երաժշտություն, երգեր ու պարեր դիտել հեռուստատեսությամբ լրիվ ծրագրով: Ո՞ւր եղան այդ խմբերն ու անհատ կատարողները: Ինչո՞ւ չեն հաղորդում Արաքսի Գյուլզադյանի, Նորայր Մնացականյանի, Րաֆֆի Հովհաննիսյանի, Շողիկ Մկրտչյանի, դուդուկի վարպետներ Լեւոն Մադոյանի, Վաչե Հովսեփյանի, բասիստ Սողոմոն Սեյրանյանի, Գուրգեն Միրզոյանի եւ մյուս լավագույն կատարողների տեսաժապավենները: Մի՞թե հաճելի պահեր չեն պարգեւել ասմունքողներ Սուրեն Քոչարյանի, Թամարա Դեմուրյանի, Սուսաննա Գաբրիելյանի եւ մյուսների ելույթները:

Ո՞ւր են մեր լավագույն պետական ու ինքնագործ խմբերը, համույթներն իրենց լավագույն կատարումներով:

Հայ ժողովուրդը երգ, երաժշտություն, պար, ասմունք սիրող ժողովուրդ է: Դրանք մարդկանց շատ են օգնել նույնիսկ ամենադժվար ժամանակներում: Արվեստն ազգային հարստություն է, ուստի պետք է ե՛ւ ցուցադրվի, ե՛ւ պահպանվի: Ժողովրդի ոգին, տրամադրությունը բարձրացնելու անհրաժեշտությունը պահանջում է վերանայել հեռուստատեսության գործելակերպը, ավելի ազդու ու հոգեհարազատ դարձնել հաղորդումները, հույս ու հավատ ներշնչել ժողովրդին, որը համբերությամբ սպասում է ե՛ւ տնտեսության վերականգնմանը, ե՛ւ իր սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանը, ե՛ւ մեր պետության շենացմանը:

Վերականգնենք ժողովրդի կորցրած հավատը, որ ապահովենք նաեւ մեր միասնությունը, ապահովենք նաեւ հայրենիքից հեռացածների վերադարձը:

ՎԱՐԴԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
Աշխատանքի վետերան, թոշակառու

Արդյունաբերության ընդհանուր անկումը շարունակվում է

Ըստ Շիրակի մարզպետարանի տվյալների, մարզի արդյունաբերական ձեռնարկություններում 2001 թվականին թողարկվել է գործող գներով շուրջ 1,3 մլրդ, համադրելի գներով՝ 1,4 մլրդ դրամի ապրանքային արտադրանք: Դա նախորդ տարվա մակարդակից պակաս է համապատասխանաբար 20,7 եւ 17,5 տոկոսով: Մարզկենտրոն Գյումրիում, որտեղ թողարկված արտադրանքի ծավալը չի հասնում 1 մլրդ դրամի, նվազումը գործող գներով կազմել է 32 տոկոս, համադրելի գներով՝ 25 տոկոս...

Միայն զարմանալ կարելի է, թե Գյումրի քաղաքի այսքան տարիներ հետեւողականորեն փլուզվող արդյունաբերության այլեւս ինչն է նվազում: Մեքենասարքավորումների ֆիզիկական ու բարոյական մաշվածության, միջազգային ստանդարտներին չհամապատասխանող եւ արտաքին շուկայում ոչ մրցունակ արտադրանքի թողարկման, իրացման հնարավորությունների սահմանափակության պայմաններում գործող ձեռնարկությունների արտադրական կարողություններն օգտագործվում են 5-10 տոկոսով: Այսքան տարի հետո էլ չկան քաղաքի գոյատեւման համար կենսական նշանակություն ունեցող արդյունաբերությունը եւ դրանով քաղաքը դատապարտված վիճակից հանելու ռազմավարություն, նախաձեռնությունների ու ներդրումների խրախուսման քաղաքականություն: Իսկ իրենց ճիգ ու ջանքով ինչ-որ բան հաջողող հատուկենտ ձեռնարկություններ հիշեցնում են փոքրիկ օազիսներ մեծ անապատում:

Սակայն, ինչպես երեւում է, դեռեւս ամեն ինչ չէ, որ կորած է: Անցյալ տարի 23 տոկոսով աճել է մարզի մեքենաշինության եւ սարքաշինության ոլորտի արտադրանքի, շուրջ 10 տոկոսով՝ շինանյութերի թողարկումը: Ապրանքային արտադրանքի թողարկման ընդհանուր ծավալը մեկ քառորդով ավելացել է Արթիկի տարածաշրջանում, որն, անշուշտ, ուրախացնող ցուցանիշ է: Այստեղ զգալի աճ է արձանագրվել «Ապակեմեքենա», «Արթիկտուֆ» ընկերություններում, գործարկվել է «Ապակետարա» դուստր ձեռնարկությունը: «Ապակեմեքենա» ՓԲԸ-ն ոսկե մեդալ է շահել Ֆրանսիայի «Արդյունաբերության աջակցման ասոցիացիայի» կազմակերպած միջազգային մրցույթում: Գյումրիում եւ Ախուրյանում համեմատական դրական ցուցանիշներ են ապահովել գուլպեղենի «Արշալույս», «Հայքարհաստմեքենա», «Մագնոն» ՓԲ ընկերությունները, «Կարարվես», «Տիկնայք» կարի ֆաբրիկաները, փոքր ու միջին առանձին արտադրություններ: 2001 թվականին մասնակի վերագործարկվել են Գյումրու մանվածքային ֆաբրիկան, ապակու գործարանը, մարզկենտրոնի եւ Արթիկի գորգագործական ֆաբրիկաները: Ներդրումներ են կատարվել միայն Գյումրու եւ Մարալիկի մանվածքային ֆաբրիկաներում՝ սեփականատերերի կողմից:

Իսկ ներդրումների ու աջակցության դեպքում Շիրակի արդյունաբերությունը կարող է եւ արտասահմանում լրջորեն պահանջարկ վայելող արտադրանք թողարկել: Անցյալ տարի Գյումրու դարբնոցամամլիչային սարքավորումների, կոշիկի «Տավրոս», գուլպեղենի «Արշալույս», Արթիկի «Ապակեմեքենա» բաժնետիրական ընկերությունները մասնակցել են Ռուսաստանում, ԱՄՆ-ում ու Կանադայում անցկացված ցուցահանդես-վաճառքների եւ կնքել պայմանագրեր առեւտրային կազմակերպությունների հետ:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Աբխազահայությունը դիմում է Կոֆի Անանին՝ վերջ դնելու պատժամիջոցներին

Սուխումի հայկական մշակութային-բարեգործական «Կռունկ» միությունը աբխազահայության անունից խնդրանքով դիմել է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին՝ վերացնելու Աբխազիայի նկատմամբ միջազգային հանրության եւ ԱՊՀ քաղաքական եւ տնտեսական պատժամիջոցները:

«Կռունկի» դիմումի մեջ, որը տպագրվել է «Ռեսպուբլիկա Աբխազիա» թերթում, ասվում է, որ «Աբխազիան հռչակել է պետական անկախություն», հասել դրան՝ պաշտպանվելով «Վրաստանի օկուպացիոն զորքերից», սակայն պաշտոնական Թբիլիսիին հաջողվել է մոլորության մեջ գցել համաշխարհային հանրությանը, ինչի պատճառով Սուխումի դեմ պատժամիջոցներ են կիրառվում:

Դիմումի մեջ ընդգծվում է, որ խախտվում են Աբխազիայի քաղաքացիների մարդկային տարրական իրավունքները, սահմանափակվում է տեղաշարժվելու ազատությունը, որի պատճառով «այլ պետություններում, այդ թվում Հայաստանում, բնակվող հարազատների հետ տեսակցելը դառնում է գրեթե անհնար»:

«Կռունկը» Կոֆի Անանին խնդրում է «կարգավորել նման անմարդկային իրավիճակը, որը հակասում է ՄԱԿ-ի կանոնադրությանը եւ մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրին», հաղորդում է վրացական «Փրայմ նյուս» գործակալությունը:

«Ահաբեկիչները տեղ չունեն Վրաստանում»

Վրաստանի արտգործնախարար Իրակլի Մենաղարիշվիլին «Փրայմ նյուս» գործակալությանն ասել է, որ վրաց իրավապահ մարմինները հակաահաբեկչական կոալիցիայի անդամ պետությունների իրենց գործընկերների հետ քայլեր կձեռնարկեն՝ թույլ չտալու Վրաստանի տարածքի օգտագործումը ահաբեկիչների կողմից: Մենաղարիշվիլին հույս է հայտնել, որ Վրաստանի եւ ԱՄՆ-ի հատուկ ծառայությունների համագործակցությունը բացառում է Վրաստանը դարձնել վայր, որտեղ կարողանային ապաստան գտնել ահաբեկիչները:

Վերջերս Վրաստանում ԱՄՆ դեսպանի պարտավորությունները ժամանակավոր կատարող Ֆիլիպ Ռեմլերը հայտարարել էր, որ Աֆղանստանից փախչող ահաբեկիչները կարող են հայտնվել Անդրկովկասում, այդ թվում՝ Վրաստանում:

«Ազգ»- 2001 թ. հոկտեմբերին, Վրաստանի նախագահ Էդ. Շեւարդնաձեի գիտությամբ, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի նախարարների անմիջական ղեկավարությամբ չեչեն ահաբեկիչ Ռուսլան Գելաեւի ավազակախումբը Պանկիսի կիրճից շարժվեց Կոդորի կիրճ՝ այնտեղից Ռուսաստան անցնելու մտադրությամբ: «Առաքելությունը» ձախողվեց. Գելաեւի ավազակախմբի եւ աբխազական զինված ուժերի բախման պատճառով սպանվեցին 16 աբխազահայեր: Որոշ ժամանակ անց Վրաստանի ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի նախարարները հրաժարական տվեցին:

Թուրքիան փորձում է վերակենդանացնել Կարս-Ախալքալաք երկաթուղու շինարարության գաղափարը

2001 թ. դեկտեմբերի 11-12-ը Թբիլիսիում տեղի ունեցավ Տրասեկա ծրագրի միջկառավարական հանձնաժողովի նիստ, որի ընթացքում քննարկվել եւ հաստատվել են այն հիմնական ուղիները, որոնցով Եվրոպան Կովկասով կապվում է Կենտրոնական Ասիայի հետ: Եվրոպա-Ասիա երկաթուղային ուղին Թուրքիայի տարածքով գալիս է Հայաստան եւ Հայաստանից ճյուղավորվում երեք ուղղություններով. առաջինը՝ դեպի Վրաստան (Կարս-Գյումրի-Այրում-Թբիլիսի), երկրորդը՝ Իջեւանով Ադրբեջան (Իջեւան-Ղազախ-Բաքու), երրորդը՝ Նախիջեւանով Ադրբեջան (Կարս-Գյումրի-Երեւան-Նախիջեւան-Մեղրի-Բաքու):

Թուրքիան, սակայն, չի ցանկանում Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի հետ կապվել Հայաստանի կամ միայն Հայաստանի տարածքով: Դրա վկայությունը Կարս-Ախալքալաք երկաթուղու շինարարության գաղափարն է, որը հղացվել է Անկարայում եւ ժամանակ առ ժամանակ վերակենդանացնելու փորձ է արվում: Թբիլիսիից Ախալքալաք կառուցված երկաթուղի կա, որը գործում է: Ախալքալաքից երկաթուղին շարունակելու դեպքում Թուրքիան հնարավորություն է ստանում կապվել Թբիլիսիին, այնտեղից Բաքվին՝ խուսափելով Կարս-Գյումրի-Այրում-Թբիլիսի երկաթգծից:

Ադրբեջանական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ օրերս Անկարայում Թուրքիայի, Ադրբեջանի եւ Վրաստանի միջեւ հաջողությամբ ավարտվել են Կարս-Ախալքալաք երկաթուղու շինարարության բանակցությունները: 127 կմ անոց կառուցվելիք հատվածը Թուրքիային կկապի ներկայումս գործող անդրկովկասյան երկաթուղային մայրուղուն: Փաստորեն, եթե իրականություն դառնա, Կարս-Ախալքալաք երկաթգիծը կփոխարինի չգործող Գյումրի-Կարս երկաթգծին՝ միակ ուղին, որով ԽՍՀՄ բոլոր հանրապետությունները ժամանակին կապվում էին Թուրքիային:

Թբիլիսիում տեղի ունեցած Տրասեկա ծրագրի միջկառավարական հանձնաժողովի նիստում Ախալքալաք-Կարս երկաթուղու կառուցման ծրագիրը չէր քննարկվել, քանի որ միջկառավարական հանձնաժողովի նախորդ նիստի ժամանակ Հայաստանը դեմ էր արտահայտվել:

Տարբեր գնահատականներով Կարս-Ախալքալաք երկաթուղու կառուցման ծրագրի արժեքը **300-800** հազար դոլար է, իսկ կառուցման դեպքում՝ արդյունավետությունը խիստ կասկածելի: Օրինակ, Ախալքալաք-Թբիլիսի երկաթուղին ձմռան ամիսներին պարապուրդի է մատնվում առատ ձյան պատճառով: Սակայն Կարս-Ախալքալաք երկաթգծի կառուցումն առաջին հերթին պայմանավորված է տարածաշրջանային գործոններով: Ամենից առաջ անհրաժեշտ է Մոսկվայի «добро»-ն:

Թ. Հ.

Այսօր լրանում է Օջալանի առեւանգման 3-րդ տարին

Թուրքիայի շահերը պահանջում են խնայել նրա կյանքը

1999 թ. փետրվարի 15-ին, ուղիղ 3 տարի առաջ, Քուրդիստանի աշխատավորական կուսակցության PKK-ի առաջնորդ Աբդուլահ Օջալանը Քենիայի մայրաքաղաք Նայրոբիում էր: Նույն օրը, երբ նա, ուրիշ երկիր մեկնելու հրամայականով, թիկնապահների ուղեկցությամբ դուրս է գալիս Քենիայում Հունաստանի դեսպանատան շենքից, օդանավակայանի ճանապարհին նրան փոխադրող մեքենան հանկարծ լքում է ավտոշարասյունը եւ շարժվում ուղեկիցների համար անհայտ ուղղությամբ:

Վերջիններս Օջալանի ճակատագրի մասին թուրքական կառավարության պաշտոնական հայտարարությունից հետո են միայն համառում փորձեց լույս սփռել ձերբակալության առեղծվածին՝ հրապարակելով Աբդուռահման Դիլիփաքի «Թուրքիան ժողովրդավարական պետություն է» խորագրով հոդվածը: Ահա թե ինչ է գրում հոդվածագիրը. «Անկարան Ափոյին (Օջալան) ձեռք բերելու համար Քլինթոնին խոստացել էր լուծել քրդական հարցը: Ամերիկացիները որոշակի պայմանավորվածության արդյունքում նրան փաթեթավորված վիճակում տուն էին ուղարկել: Հիմա էլ սպասում են, որ Անկարան կատարի իր խոստումից բխող պարտավորությունը, բայց ապարդյուն: Անկարան էլ պատրվակ էր բռնում, թե նախագահը չի թողնում»:

Թուրքիայի շահերը պահանջում են խնայել նրա կյանքը

վերջին անգամ կիրառվել է շուրջ 15 տարի առաջ: Հազիվ թե թուրքական կառավարությունը դա կիրառի Օջալանի նկատմամբ: Տվյալ դեպքում հարցը, ինչ խոսք, Եվրամիության վերոհիշյալ պահանջը չէ, ոչ էլ Օջալանի կյանքը, այլ պատանդի այն կարգավիճակը, որի մեջ նա հայտնվեց Իմրալիում: Ակնհայտ է, որ Օջալանին մահապատժի ենթարկելով Թուրքիան կսպանի, որ PKK-ն ընտրի իր նոր առաջնորդին: Մինչդեռ ընտրությունը թափ կհաղորդի PKK-ի գործունեությանը: Այսպիսով Օջալանի հարցը դուրս կմղվի կազմակերպության օրակարգից, եւ նա այդ հարցով զբաղվելու փոխարեն իր ողջ կարողությունները

գլխի ընկնում, որ նա առեւանգվել է: Ովքե՞ր են դա արել: Որքան էլ թուրքերը խուսափում էին այդ հարցից, պատասխանը դիվանագիտական շրջանակների համար հենց առեւանգման օրը ակնհայտ էր՝ CIA-ի եւ MOSSAD-ի գործակալները: Նրանք, առեւանգելով Օջալանին, ուղղվել էին օդանավակայան՝ հանձնելու Սուլեյման Դեմիրելի մերձավորներից հայտնի գործարար Ջավիթ Չաղլարի անձնական ինքնաթիռում սպասող թուրքական պետանվտանգության ուժերի ներկայացուցիչներին: Ի դեպ, Օջալանը ուշաթափված վիճակում էր թուրքերի ձեռքն անցնել, որովհետեւ ուշքի գալու պահին գործակալներից մեկը նկատի ունենալով, որ ինքնաթիռը թուրքական տարածք է համարվում, նրան բառացի ասաց. «Բարի գալուստ մայր հայրենիք»:

Օջալանի առեւանգումը որպես ցնցող լուր արժանացել էր համաշխարհային մամուլի սեւեռուն ուշադրությանը: Թեեւ մամուլը չէր կարող առեւանգման հարցում դիվանագիտական շրջանակների չափ տեղեկացված լինել, այնուամենայնիվ, նրա համար գաղտնիք չէր ինչպես CIA-ի, այնպես էլ MOSSAD-ի ակտիվ գործունեությունը Քենիայի մայրաքաղաքում: Ինչ վերաբերում է թուրքական մամուլին, ապա դա Օջալանի ձերբակալությունը համառորեն վերագրում էր Թուրքիայի անվտանգության ուժերին:

Թերեւս խուլամամբ «Ակիթ» թերթն է, որ 2001 թ. հուլիսի 10-ի համարում փորձեց լույս սփռել ձերբակալության առեղծվածին՝ հրապարակելով Աբդուռահման Դիլիփաքի «Թուրքիան ժողովրդավարական պետություն է» խորագրով հոդվածը:

Անկարան քրդական հարցի ուղղությամբ որեւէ առաջընթաց քայլ դեռ չի կատարել: Փոխարենը՝ Անկարայի պետանվտանգության դատարանը Մարմարա ծովի կղզիներից Իմրալիում կալանքի տակ պահվող Օջալանին դատել եւ դատապարտել էր մահապատժի: Դրա ի կատար ածման հարցն առ այսօր շարունակում է մնալ Թուրքիայի քաղաքական օրակարգում: Ընդ որում, երբ Եվրամիությունը թուրքական կառավարությունից պահանջում է երկրում վերացնել մահապատիժը, Բյուլենթ Էջեւիթի կոալիցիոն կառավարության մաս կազմող Ազգայնական շարժում կուսակցությունն ու կուսակցության պատգամավորական խմբակցությունը Օջալանին կախաղան հանելու համար ջանք չեն խնայում:

Թուրքիայում մահապատիժը

կկենտրոնացնի առաջիկա ծրագրերի եւ առաջնահերթ խնդիրների վրա, որոնց մեջ թերեւս կարեւորը ռազմական գործունեության փոխարինումն է քաղաքականով: Փոխարինումը ենթադրում է PKK-ի քաղաքականացում, ինչը եթե չի օրինականացնում նրա գործունեությունը, ապա օրինականացման նախադրյալներ անպայման ստեղծում է:

Այլ կերպ Թուրքիան, պահելով Օջալանին պատանդի կարգավիճակում, ոչ միայն առաջնահերթ խնդիրներից շեղում է PKK-ի ուշադրությունը, այլեւ նոր առաջնորդի ընտրության եւ ակտիվ գործունեության առումներով զգալիորեն կաշկանդում է: Ուրեմն, Թուրքիայի շահերը պահանջում են Օջալանի կյանքը խնայել եւ ոչ թե նրան կախաղան հանել:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Բուշի խորհրդականն սպառնում է համակարգչահեններին

Իր համակարգիչների անվտանգությունն ապահովելու նպատակով ԱՄՆ-ը պատրաստ է ամեն միջոց, այդ թվում ռազմական ուժ կիրառել այն երկրների նկատմամբ, որտեղից համակարգչահենների գրոհներ են ձեռնարկվում: Այդ մասին Աստիշեյթեդ պրես գործակալության թղթակցին հայտարարեց նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակազմի տեխնոլոգիաների գծով խորհրդական Ռիչարդ Քլարկը:

Նրա խոսքերը չի կարելի անտեսություն համարել, քանի որ ամերիկյան համակարգիչների անվտանգության ապահովման նպատակով վարչակազմը հավելյալ 1,5 մլրդ դոլար է հատկացնելու: Իսկ Քլարկն ուզում է ամեն գնով ձեռք բերել այդ գումարը: Նա հայտարարեց բառացիորեն հետեւյալը. «Մենք մեզ իրավունք ենք վերապահում կիբեռնետիկ ահաբեկիչների գրոհին պատասխանել նախագահի տրամադրության տակ եղած բոլոր միջոցներով՝ ձեռնարկել հատուկ գործողություն կամ ռազմական ուժ գործադրել»:

Ճիշտ է, Քլարկը չնշեց, թե համակարգչահեններն ինչ բնույթի գրոհ պետք է ձեռնարկեն ռմբահարված ստանալու համար, պնդելով, թե իր գաղտնապահությունը զսպիչ գործոնի դեր կխաղա: Խորհրդականը նաեւ խոստովանեց, որ ԱՄՆ-ի վարչակազմին դեռեւս չի հաջողվել բացահայտել ահաբեկիչ համակարգչահենների որեւէ խումբ կամ նրանց գործունեությունը խրախուսող որեւէ օտար պետություն: Սակայն Ռիչարդ Քլարկը չի կասկածում, որ նրանք վաղ թե ուշ կհայտնվեն:

Խորհրդականը նույնիսկ նշեց այն երկրների անունները, որոնց մասնագետներն ի վիճակի են ինտերնետի միջոցով կործանել ԱՄՆ-ը: Դրանք են Իրանը, Իրաքը, ԿԺԴՀ-ն, Ռուսաստանը, Չինաստանը: Քլարկի կարծիքով, լավ ծրագրված կիբեռնետիկ գրոհը կարող է ոչ միայն խափանել էլեկտրոնային փոստի աշխատանքը, այլեւ շարքից հանել ԱՄՆ-ի կենսապահովման կարեւորագույն համակարգերը, ավիաչվակարգման ծառայությունները, ատոմակայանները: Նա ավելացրեց, որ կառավարության համակարգչային ցանցերի միջոցով են կառավարվում նաեւ սոցիալական ապահովագրման եւ հարկահավաքման համակարգերը:

Քլարկն ընդգծեց, որ կիբեռնետիկ գրոհներն անհամեմատ էժան են լայնածավալ «ֆիզիկական» ահաբեկչություններից: Օպտիկական մանրաթելերից կազմված անդրասլանտյան մալուխը կտրելն անգամ մեծ ծախսեր չի պահանջում: Մինչդեռ նման գործողություններից պաշտպանվելու համար խոշոր գումարներ են հարկավոր:

Այս բոլոր փաստարկները հիմք ընդունելով՝ Սպիտակ տան բյուջետային վարչությունն անմիջապես հայտարարեց, որ կառավարությունը եկող տարի համակարգչային անվտանգության ապահովման ծախսերը ներկայիս 2,7-ից կհասցնի 4,2 մլրդ դոլարի:

Պ. Ք.

Մշակույթ

«Երբ ի մի ենք բերում մեր մշակույթի անցած ողջ ճանապարհը, գոնե վերջին 20-րդ դարը, ապա կարծում եմ, որ համաշխարհային համագործակցության մեջ առանց վարանելու կարող ենք մտնել լավագույն յոթնյակի մեջ գոնե գեղանկարչության առումով,- այսպես ասաց Հենրիկ Իգիթյանը: - Մենք որպես ազգ գուցե լավագույն հարյուրյակի մեջ չենք մտնում: Բայց դա անցողիկ բան է: Շատ բան կարող է փոխվել: Միակ ճշմարիտ չափանիշը մշակույթն է: Այսօր մեր պատմության անցած ժամանակներից նույնիսկ քաղաքական, հասարակական ոլորտում կատարված շատ ու շատ իրադարձություններ

(տպագրվեց «Հայկական հեքիաթներ» գիրքը):

Հրատարակությունների մեծ մասն իրականացվել է Հենրիկ Իգիթյանի ծանոթությունների, նաեւ անձնական միջոցների շնորհիվ: Իսկ, ահա, այժմ տպագրության է պատրաստվում Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքյանի ստեղծագործությունը լուսաբանող գիրք-ալբոմը: Այս դեպքում շահագրգիռ կողմը մեր ժամանակների մեծագույն նկարչի դուստր, նույնպես նկարչուհի Լավինիա Բաժբեուկ-Մելիքյանն է, որը վաճառված նկարներից ստացված գումարն է տրամադրելու:

Այժմ Ազգային գեղագիտության կենտրոնն իր ողջ անձնակազմով աշխատում է «Սասունցի Դավիթ» էպո-

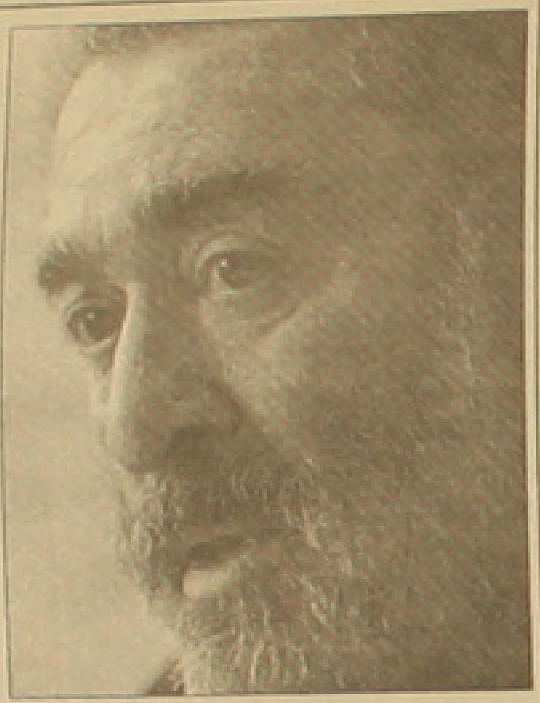

Անդադրում Հենրիկ Իգիթյանը

Արվեստաբանը գրքեր է ներկայացնում եւ ծրագրեր

«Ազգ» թերթի խմբագրության նախաձեռնությամբ երեկ Ազգային գեղագիտության կենտրոնում կայացավ գեղագիտության կենտրոնի տնօրեն Հենրիկ Իգիթյանի մամլո ասուլիսը: Առիթը բավականին ծանրակշիռ էր. ներկայացվեցին ճանաչված ու հեղինակավոր արվեստաբանի հեղինակած եւ նրա կազմած 25 նոր գրքերը: «Աստվածաշունչ մանուկների համար», «Հայկական հեքիաթներ», Հովհաննես Թումանյանի «Հեքիաթները» (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն), «Հովնաթանյանից Մինաս», «Եղիցի լույս», «Երվանդ Քոչար»... Տպավորիչ հրատարակչական այս գործունեությունն սկսվել է երեք տարի առաջ, երբ հրատարակվեց «Ժամանակակից արվեստի թանգարան» անչափ կարեւոր ալբոմը:

չենք հիշում, բայց, ահա, ոչ միայն մենք, այլեւ աշխարհը գիտե, որ Ս. Գայանե, Հռիփսիմե վանք ենք կառուցել, Ախթամար, Նարեկացի ենք ունեցել... Իրոք, այս արժեքներով ենք մեզ գնահատում ու բնորոշում»:

Հենրիկ Իգիթյանի՝ մեր ժամանակների լավագույն արվեստաբաններից մեկի խորին համոզմամբ, հայն ու Հայաստանն աշխարհին ներկայացնելու առաջին հաղթաքարտը մեր մշակույթը պետք է լինի: Բացի սրա-

նից, ամեն ինչ անցողիկ է. մոռացվելու են ոչ միայն մեր օրերի դժվարությունները ու դառնությունները, այլեւ՝ անգամ շատ ու շատ քաղաքական հաղթանակներ:

Հենրիկ Իգիթյանի կատարած այս աշխատանքը եւս (հրատարակությունները) անչափ կարեւոր են: Մեր կերպարվեստը կարող ենք հպարտությամբ ցուցադրել աշխարհին: Արվեստաբանը շատ է կարեւորում պրոֆեսիոնալ բարձր մակարդակով արված տպագրությունը: Բոլոր ալբոմներն ու գրքերը տպագրվել են Երեւանի «Տիգրան Մեծ» հրատարակչատանը (տնօրեն՝ Վրեժ Մարկոսյան): Այսպիսի հրատարակությունները, Հենրիկ Իգիթյանի կարծիքով, առանց ամաչելու կարելի է ներկայացնել համաշխարհային ընդհանրությանը: Շատ ու շատ հեղինակավոր հրատարակություններ կուզենային պրոֆեսիոնալ այն մակարդակն ունենալ, որպիսին այսօր Երեւանում ստեղծվածներն են:

Հենրիկ Իգիթյանի հեղինակած գրքերն ու ալբոմները մեծ ծախսեր են պահանջում, որոնք առանց հովանավորների իրականացնել հնարավոր չէր:

- Իհարկե, հովանավորներ եղել են, հատկապես պետք է անպայման նշել Հայ օգնության ֆոնդի օժանդակությունը, որի շնորհիվ հնարավոր դարձավ հրատարակել «Եղիցի լույս» գիրքը: Ժամանակին մեզ շատ է օգնել Համաշխարհային բանկ կազմակերպությունը՝ Ջեյմս Վուլֆենսոնի ղեկավարությամբ

սի հրատարակումն իրականացնելու համար: Հատկապես մանուկների համար նախատեսված Նաիրի Զարյանի մշակումն արդեն թարգմանվել է ռուսերեն, մտադրություն կա թարգմանել նաեւ անգլերեն: Աշխատանքների իրականացումը սկսելու համար որոշակի գումար է հավաքվել Նյու Յորքում եւ Չիկագոյում հայ երեխաների աշխատանքների վաճառքից:

Այս ամենը կատարվել է Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն ընդունելու 1700-ամյա հոբելյանի շրջանակներում: Այս ամենն արդեն թույլ է տալիս Հենրիկ Իգիթյանին նոր մտահղացումների իրականացման համար: Առաջինը կրոնի թանգարանի ստեղծման գաղափարն է, որին ջերմ հավանություն են տվել Ամենայն հայոց Գարեգին Բ կաթողիկոսը եւ ՀՀ արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանյանը, որոնք խոստացել են ըստ ամենայնի աջակցել այս ծրագրի իրականացմանը:

- Այս թանգարանում ցուցադրվելու են աշխարհի բոլոր ժողովուրդների երեխաների ստեղծագործությունները՝ անկախ ազգությունից, դավանքից ու հավատքից,- ասում է արվեստաբանը: - **«Աստված մեկ է, բոլոր ժողովուրդները եղբայրներ են» նշանաբանով ստեղծվելիք թանգարանը, կարծում եմ, օգտակար կլինի ոչ միայն այդ երեխաների, այլեւ մեզ համար:**

Հենրիկ Իգիթյանն իրավացիորեն է գնահատում մեր տեղն ու դիրքն աշխարհում: **«Թող մեզ չթվա, թե ողջ աշխարհը մեզ ճանաչում է: Ոչ, այդպես չէ: Իհարկե, գիտնականները, մշակույթի պատմությամբ զբաղվողները լավ գիտեն հայերին ու Հայաստանը, սակայն մեզ աշխարհին ծանոթ դարձնելու ճանապարհներից մեկն էլ ես այս նախաձեռնությունն եմ համարում կրոնի թանգարանի ստեղծումը»:**

Ու որպես ապացույց, Հենրիկ Իգիթյանը ցույց է տալիս Իրանում տպագրված մի քարտեզ՝ «Մետաքսի մեծ ճանապարհը»: Քարտեզի վրա Թիֆլիսն ու Բաքուն նշված են, իսկ, ահա, Երեւանը չկա: Իրենց մե՞ղքն է հրատարակիչներինը: Անշուշտ: «Բայց նաեւ մեր մեղքն է, որովհետեւ ինքներս մեզ չենք կարողանում ըստ արժանվույն ներկայացնել: Այսինքն մենք պետք է մեր տերը լինենք»:

Հենրիկ Իգիթյանը հայտնեց, որ ցանկություն ուներ եբրայերենով տպագրել «Եղիցի լույս» ժողովածուն: Բայց այս մտահղացումն առայժմ չի իրականացել, որովհետեւ արվեստաբանը գրքի առաջաբանում նշել է, որ ընտրյալ ազգ գոյություն չունի աշխարհում, Աստծո առաջ բոլոր ազգերը հավասար են: Բացի այդ, կարեւոր խանգարող հանգամանքն այն է, որ հրեաները որպես մասսայական ազգային ցեղասպանություն ընդունում են միայն Հոլոքոստը... Կան, իհարկե, դժվարություններ: Սակայն Հենրիկ Իգիթյանն այն մարդը չէ, որ հուսալքվի:

Հիմա էլ պատրաստվում է ստեղծել Հովհաննես Այվազովսկու թանգարան... Սեւանի ափին («Մեր ծովն էլ Սեւանն է, չէ՞, այսօր»): Այս թանգարանում, ավելի ճիշտ՝ նկարիչների կենտրոնում մեկ-երկու-երեք ամիս կհյուրընկալվեն աշխարհի տարբեր երկրներից հրավիրված նկարիչներ, որոնց սնունդը, օթեւանը եւ հանգիստն ապահովելով՝ պայմաններ կստեղծվեն ազատ ստեղծագործելու համար: Տարօրինա՞կ է գաղափարը: «Իհարկե, ոչ,- ասում է Հենրիկ Իգիթյանը: - Տեսեք, Մոսկվայում գործում է պուշկինյան պատկերասրահը: Ի՞նչ է, սա տարօրինա՞կ է»:

- Ծրագրեր շատ կան, անչափ շատ,- ասաց արվեստաբանը: - **Մենք ցանկանում ենք տպագրել Կոստան Զարյանի «Իսպանիան» ռուսերենով: Հրաշալի գործ է՝ թեկուզ ռուսերենով աշխարհին ներկայանալու համար: Կամ շատ հրաշալի նկարիչ երեխաներ կան, որոնցից մի քանիսի ալբոմներն անհրաժեշտ է հրատարակել:**

Պատրաստվում են մի շարք վերակառուցողական աշխատանքներ Ազգային գեղագիտության կենտրոնում եւ ժամանակակից արվեստի թանգարանում: Գումարներ հատկացրել է Լինսի հիմնադրամը, որի համար եւ հիմնադրի ղեկավարներին, եւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին իր շնորհակալությունն է հայտնում Հենրիկ Իգիթյանը:

«Խնդրում եմ հաշվի առնել,- ասում է նա, **- որ մենք չենք խնդրել: Նախաձեռնությունը եղել է ՀՀ նախագահինը»:**

... Ծրագրեր, ծրագրեր: Դրանք շատ են: Հավատում ես, որ Հենրիկ Իգիթյանը կիրականացնի իր բոլոր մտահղացումները, որովհետեւ մինչ օրս այդպես է եղել:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Նոյյան տապան» լրատվական գործակալությունը եւ հեռուստաընկերությունը հայտարարում են մրցույթ տնտեսական լրագրողի թափուր տեղի համար: Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ մարտի 8-ը ներառյալ, Իսահակյան 28 հասցեով:

Հեռախոսներ՝ 52-43-18, 52-42-79, 56-59-65:

Անհրաժեշտ է ներկայացնել համառոտ կենսագրությունը եւ մեկ լուսանկար:

Դպրոցական լաբորատորիաների մրցույթի

Հայտարարություն

Հայտահրավերի համար՝ 2002-ԼԱԲ

Հայտահրավերի հրապարակման ամսաթիվը՝ 15.02. 2002 թ.

Վարկի համարը՝ 3007AM

Ծրագրի անվանումը՝ «Կրթության ֆինանսավորման եւ կառավարման բարեփոխումների» ծրագիր

Պայմանագրի անվանումը՝ Դպրոցական լաբորատորիաներ

1. «Կրթության ֆինանսավորման եւ կառավարման բարեփոխումներ» ծրագիրն իրականացնելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունը Համաշխարհային բանկից ստացել է փոխառություն (3007-AM): Նախատեսվում է՝ այդ փոխառության գումարների մի մասն օգտագործել սույն հրավերով ստացված հայտերի գնահատման արդյունքում ընտրված կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրից բխող վճարումները կատարելու համար:

2. «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ԾԻԳ պետական հիմնարկը հրավիրում է մրցույթի հայտահրավերի փաստաթղթերում սահմանված պայմանները բավարարող հայտատուներին ներկայացնել փակ ծրարով հայտեր դպրոցական լաբորատոր սարքերի մատակարարման համար, ըստ հետեւյալ խմբաքանակների.

Ապրանք	Քանակ
Խմբաքանակ 1	
Օպտիկայի լաբորատորիա Կից ուսումնական ձեռնարկ	11
Խմբաքանակ 2	
Մեխանիկայի լաբորատորիա Կից ուսումնական ձեռնարկ	8
Խմբաքանակ 3	
Էլեկտրականության եւ մագնիսականության լաբորատորիա Կից ուսումնական ձեռնարկ	13
Խմբաքանակ 4	
Քիմիայի լաբորատորիա Կից ուսումնական ձեռնարկ	20

Հայտատուները կարող են հայտ ներկայացնել վերը բերված մեկ կամ ավելի խմբաքանակների համար: Մասնագրումների մանրամասն հատկորոշիչները բերված են հայտահրավերի փաստաթղթերում: Մատակարարման ժամկետը 60 օր է:

3. Մրցույթը կանցկացվի Համաշխարհային բանկի գնումների ուղեցույցում սահմանված ազգային մրցույթի ընթացակարգով: Մրցույթը բաց է գնումների ուղեցույցում սահմանված բոլոր իրավասու երկրներից հայտատուների համար:

4. Հայտահրավերի պայմանները բավարարող հետաքրքրված հայտատուները կարող են լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալ եւ ծանոթանալ հայտահրավերի փաստաթղթերին «Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ՊՀ-ում ստորեւ բերված հասցեով, ամեն օր, բացի շաբաթ, կիրակի եւ տոն օրերից, ժամը 10.00-ից 18.00:

5. Մրցույթի պայմաններին բավարարող հետաքրքրված հայտատուները կարող են գնել մրցութային փաստաթղթերի լրիվ փաթեթը վերոհիշյալ գրասենյակում գրավոր դիմումի համաձայն՝ կատարելով անհատույց վճարում 10000 դրամի չափով (ՀՀ-ում գրանցված հայտատու կազմակերպություններ) կամ 60 ԱՄՆ դոլարի չափով (արտասահմանյան հայտատուներ, գումարը ներառում է փոստային ծախսը): Վճարումը կարող է կատարվել կանխիկ (ՀՀ-ում գրանցված հայտատու կազմակերպություններ) եւ բանկային փոխանցման ձեւով (արտասահմանյան հայտատուներ): Բանկային փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները կարող են ճշտվել ստորեւ բերված հասցեով եւ հեռախոսահամարներով: Պաշտոնական փաստաթղթերը արտասահմանյան հայտատուներին կուղարկվեն DHL կամ Federal Express ծառայությունների միջոցով: Հայտահրավերի ոչ պաշտոնական էլեկտրոնային տարբերակը կարող է ուղարկվել էլեկտրոնային փոստով:

6. Հայտերը պետք է ներկայացվեն ստորեւ բերված հասցեով, մինչեւ ս. թ. փետրվարի 25-ը, ժ. 14.30-ը: Բոլոր հայտերը պետք է ուղեկցվեն հայտահրավերի մասնակցության գրավով՝ ոչ պակաս, քան հայտի ընդհանուր արժեքի մեկ տոկոսի (1 %) չափով: Ուշացված հայտերը կմերժվեն:

7. Հայտերը կբացվեն մասնակցել ցանկացող հայտատուների ներկայությամբ, ստորեւ բերված հասցեով, ս. թ. փետրվարի 25-ին, ժամը 15.30-ին:

«Կրթական ծրագրերի կենտրոն» ԾԻԳ ՊՀ
տնօրեն՝ Կարինե Հարությունյան
375070, Երեւան, Վրացյան 73
Հեռախոս՝ (374 1) 575690, 575687
Ֆաքս՝ (374 1) 559 174
էլ. փոստ clep@arminco.com (միայն տեղեկատվության համար)

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

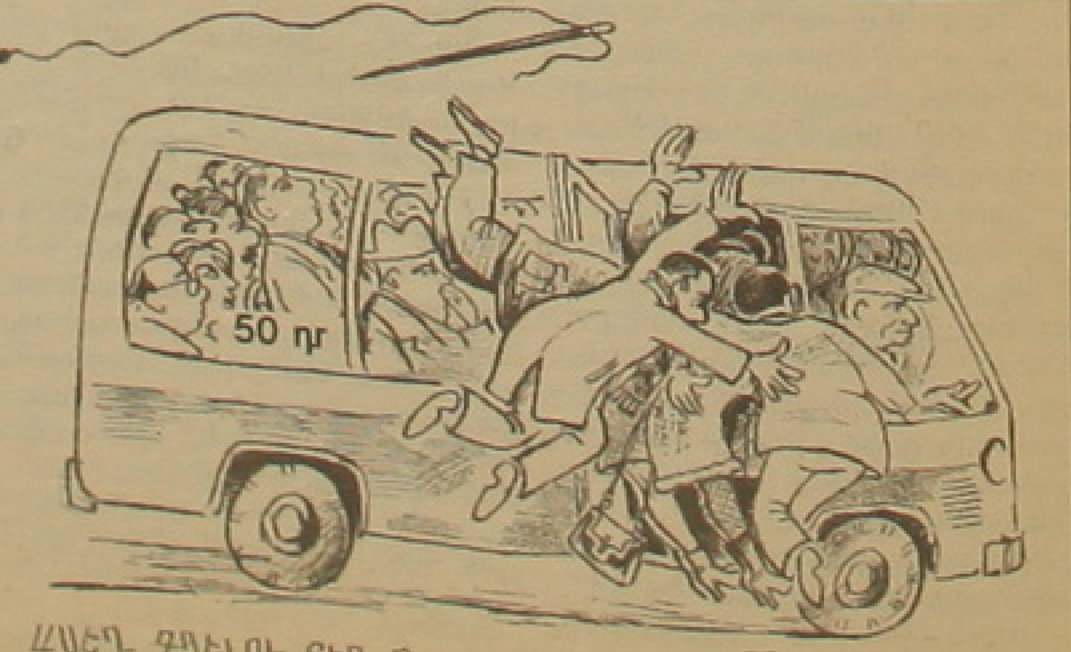

ԱՍԵՂ ԳՑԵԼՈՒ ՏԵՂ ՉԿԱ

Բյոռնդալենի երկրորդ ոսկե մեդալը

Բիաթլոնիստներն օլիմպիական պարգեւները վիճարկեցին հերթական մրցածեւում: Տղամարդիկ ուժերը չափեցին 10 կմ մրցավազքում, կանայք՝ 7,5 կմ մրցասարածությունում: Տղամարդկանց մրցավեճում կրկին գերազանց ելույթ ունեցավ նորվեգացի բիաթլոնիստ Օլե-Էյնար Բյոռնդալենը, որը երկու օր առաջ հաղթել էր 20 կմ մրցավազքում: Եթե նախորդ մրցածեւում նորվեգացին օլիմպիական չեմպիոնի կոչմանն արժանացել էր հիմնականում արագաշարժության հաշվին, ապա այս անգամ նա աչքի ընկավ նաեւ դիպուկ կրակոցներով՝ թույլ չտալով ոչ մի վրիպում: Նա մրցակիցների նկատմամբ մեծ առավելության հասավ՝ մրցասարածությունն անցնելով 24 րոպե 51,3 վրկ-ում: Հատկանշական է, որ 2-րդ տեղը զբաղեցրած գերմանացի Սվեն Ֆիշերը նրանից հետ մնաց 28,9 վրկ-ով: Բրոնզե մեդալին արժանացավ Վոլֆհանգ Պերեները (Ավստրիա):

Հույսերը չարդարացրին ռուսաստանցի բիաթլոնիստները: Նրանցից լավագույնը Պավել Ռոստովցեւն էր, որը զբաղեցրեց 6-րդ տեղը:

Կանանց 7,5 կմ մրցավազքում հաջող հանդես եկան գերմանացի բիաթլոնիստուհիները: Լավագույն արդյունքը ցույց տվեց Կատի Վիլհելմը՝ նվաճելով չեմպիոնի տիտղոսը: Արծաթե մեդալին արժանացավ Ուտա Դիզլը: Շվեդ բիաթլոնիստուհի Մագդալենա Ֆորսբերգը օլիմպիական 2-րդ մեդալը նվաճեց՝ արժանանալով բրոնզե պարգեւի:

Երկամարտում լավագույնը Օմոդն է

Նորվեգացի լեռնադահուկորդ Կյետիլ-Անդրե Օմոդը իր երկրի մեդալների հավաքածուն հարստացրեց ոսկե 5-րդ մեդալով՝ հաղթող ճանաչվելով լեռնադահուկային երկամարտում (արագընթաց վայրէջք եւ սլալոմ): Նրա արդյունքը լավագույնն էր՝ 3 րոպե 17,56 վրկ: Արծաթե մեդալը նվաճեց ամերիկացի Բոդե Միլլերը: Ավստրիացի Բենժամին Ռայխը 3-րդն էր:

Ավանդույթը չխախտվեց

Շորթ-տրեկի մրցումներում ավանդաբար ուժեղագույնն են ճանաչվում կորեացիները: Օլիմպիական խաղերում էլ այդ ավանդույթը պահպանվեց:

1500 մ մրցասարածությունում կանանց մրցավեճում պատվո պատվանդանի առաջին երկու տեղերը զբաղեցրին կորեացի մարզուհիները: Եզրափակիչում լավագույն ցուցանիշը պատկանում է Ջի Խուն Կոյին, որն արժանացավ ոսկե մեդալի: 2-րդ մրցանակակիր Յուն Կյուն Չոյը կիսաեզրափակիչում աշխարհի նոր ռեկորդ սահմանեց (2.21,69): 3-րդ տեղը զբաղեցրեց բուլղարուհի Եվգենիա Ռադանովան:

Գերմանացիների հարուստ ավարը

Օլիմպիական մրցումների 5-րդ օրը խաղարկված 18 մեդալներից 6-ը բաժին հասավ գերմանացի մարզիկներին, որի շնորհիվ շահած պարգեւների թվով նրանք շրջանցեցին ամերիկացիներին ու նորվեգացիներին: Հատկապես տպավորիչ էին գերմանացիների ելույթները սահնակային սպորտում, որտեղ նրանք զբաղեցրին պատվո ողջ պատվանդանը: Սոլթ Լեյք Սիթիում իրենց երկրորդ ոսկե մեդալները նվաճեցին Ամմանն ու Բյոռնդալենը:

Տղամարդկանց նախնական փուլի մրցումներում էլ սահմանվեցին մի քանի ռեկորդներ: 1000 մ մրցասարածությունում ամերիկացի Ռասսի Սմիթը վերջնագիծը հատեց 1.28,183 րոպեում: Կանադայի հավաքականը 5000 մ փոխանցումավազքում օլիմպիական նոր ռեկորդ սահմանեց՝ 6.45,455 րոպե:

Եվս մեկ ռեկորդ

Չմշկասահքի մրցումներն աչքի են ընկնում ռեկորդների առատությամբ, ինչը նաեւ խոսում է սահադաշտի որակական ցուցանիշների մասին: Հերթական ռեկորդը գրանցվեց կանանց 500 մ չմշկասահքում: Որակավորման մրցումներում կանադուհի Կատրինա Լեմեյ Դոանը գերազանցեց 1998 թ. Նագանոյում իր հայրենակցուհու սահմանած օլիմպիական ռեկորդը՝ ցույց տալով 37,30 վրկ ժամանակ: 2-րդ տեղում ընթանում է Մոնիկա Գարբրեխտ-Էնֆելդտը (Գերմանիա)՝ 37,34 վրկ: 3-րդ հորիզոնականում է հոլանդուհի Անդրեա Նյույտը:

Կիսաեզրափակչի մասնակիցները հայտնի են

Հոկեյի կանանց մրցաշարում կիսաեզրափակչի մասնակիցները հայտնի դարձան նաեւ «A» խմբում: Կանադայի հոկեյիստուհիները 7-0 հաշվով ջախջախիչ պարտության մատնեցին ռուսներին, իսկ շվեդուհիները նույն հաշվով հաղթեցին Ղազախստանի հավաքականին: Այսպիսով, Կանադայի եւ Շվեդիայի հավաքականները 2 խաղից հետո վաստակեցին 4-ական միավոր եւ իրավունք ստացան շարունակելու պայքարը կիսաեզրափակչում: Մնում է որոշել, թե այդ հավաքականներից որ մեկը կգրավի առաջին տեղը: Հիշեցնենք, որ «B» խմբից պայքարը շարունակելու են ֆիններն ու ամերիկուհիները:

Ամմանն օլիմպիական կրկնակի չեմպիոն

Շվեյցարացի երիտասարդ լեռնադահուկորդ Սիմոն Ամմանը, որին մինչ օլիմպիադայի մեկնարկը ոչ ոք մեդալների հավակնորդ չէր համարում, Սոլթ Լեյք Սիթիում կրկնակի հաջողության հասավ: 90 մ ոստնակացատկում ոսկե մեդալը նվաճելուց հետո Ամմանը հաղթող ճանաչվեց նաեւ 120 մ ոստնակացատկում: Երկու ցատկերում էլ նա բացարձակ լավագույն արդյունքը ցույց տվեց: Վճռորոշ դարձավ երկրորդ ցատկի ժամանակ փորձառու գերմանացի Հանավալդի սխալը, որի հետեւանքով նա զրկվեց մեդալից: Արծաթե մեդալը նվաճեց լեհ Ադամ Մալիշը, բրոնզը բաժին հասավ ֆինն լեռնադահուկորդ Մատտի Խաուտամյակիին:

Նախնական փուլն ավարտվեց

Հոկեյի տղամարդկանց մրցաշարում ավարտվեց նախնական փուլը: Վերջին տուրի հանդիպումներն այլեւս ոչ մի նշանակություն չունեին, քանի որ Բելառուսի եւ Գերմանիայի հավաքականները ժամկետից շուտ նվաճել էին եզրափակիչի ուղեգրերը: Ուկրաինացիները 4-2 հաշվով հաղթեցին ֆրանսիացիներին, որոնք «B» խմբում գրավեցին վերջին տեղը: Ուկրաինացիները թեեւ միավորներով հավասարվեցին բելառուսցիներին (վերջիններս 1-2 հաշվով պարտվել էին շվեյցարացիներին), սակայն անձնական հանդիպումը տանուլ էին տվել, ուստի բավարարվեցին 2-րդ տեղով:

Այսպիսով, հայտնի դարձան հոկեյի օլիմպիական մրցաշարի եզրափակիչ փուլի մասնակիցները: «C» խմբում հանդես կգան Կանադայի, Շվեդիայի, Չեխիայի եւ Գերմանիայի հոկեյիստները, իսկ «D» խմբում չեմպիոնի կոչումը կվիճարկեն Ռուսաստանի, Ֆինլանդիայի, ԱՄՆ-ի եւ Բելառուսի հավաքականները:

Պատվո պատվանդանին գերմանացիներն են

Սահնակային սպորտի մրցումներում կանանց մրցավեճում խաղարկվող բոլոր մեդալները շահեցին գերմանացի մարզուհիները: Նրանցից լավագույնը Սիլկե Օտտոն էր, որը մրցասարածությունն անցավ 2.52,464 րոպեում: Նրան ընդամենը 0,32 վրկ-ով զիջեց արծաթե մեդալին արժանացած Բարբարա Նիդերնհուբերը: Բրոնզե մեդալը հանձնվեց Սիլկե Կրաուսհաարին:

ՄՏԱՀՈԳՈՒԹՅՈՒՆ

Հհ հավաքականն անգործության է մատնված

Չորեքշաբթին հավաքականների համար ՖԻՖԱ-ի հաստատած ընկերական հանդիպումների օր էր: Աշխարհի առաջնության եւ Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարին նախապատրաստվող հավաքականներից շատերը փորձարկեցին իրենց ուժերը: Ռուսաստանի ընտրանին հյուրընկալվելիս 0-2 հաշվով զիջեց իռլանդացիներին: Եվրո-2004-ի մրցաշարում Հայաստանի հավաքականի մրցակիցներից մեկը՝ Հյուսիսային Իռլանդիայի ֆուտբոլիստները, հյուրընկալվելիս 1-4 հաշվով պարտվեցին լեհերին:

Ահա կայացած մյուս խաղերի արդյունքները. Ֆրանսիա-Ռումինիա՝ 2-1, Իտալիա-ԱՄՆ՝ 1-0, Բելգիա-Նորվեգիա՝ 1-0, Գերմանիա-Իսրայել՝ 7-1, Հոլանդիա-Անգլիա՝ 1-1, Ուելս-Արգենտինա՝ 1-1, Շվեյցարիա-Հունգարիա՝ 2-1, Խորվաթիա-Բուլղարիա՝ 0-0, Կիպրոս-Չեխիա՝ 3-4, Հունաստան-Շվեդիա՝ 2-2, Լիխտենշտեյն-Ֆարերներ՝ 0-1, Սաուդյան Արաբիա-Դանիա՝ 0-1, Լյուքսեմբուրգ-Ալբանիա՝ 0-0, Թուրքիա-Էկվադոր՝ 0-1: Բոլոր հավաքականներն էլ վաղուց արդեն սկսել են նախապատրաստվել առաջիկա պատասխանատու մրցաշարերին, իսկ Հայաստանի հավաքականը դեռեւս մարզիչ չունի: Ֆեդերացիայի ղեկավարությունը, չգիտես ինչու, այս հարցում առայժմ չի շտապում, դեռեւս քննարկում է գերմանական «ՌեՖԱ» ընկերությունից խաղերի հեռուստահեռարձակումների վաճառքից ստացվելիք եկամտի չափը: Ինչպես երեւում է, մարզական արդյունքները նրանց բնավ էլ չեն հետաքրքրում: Ֆեդերացիայի նախագահը մեր ընտրական խումբն արդեն որակել է որպես շատ ծանր եւ բազմիցս նշել է, որ հավաքականի առջեւ կոնկրետ խնդիր չի դրվելու: Մինչ օրս ոչինչ չի արվել հավաքականի ընկերական հանդիպումների խաղացանկ կազմելու ուղղությամբ. պատճառաբանվում է, որ ֆինանսական միջոցներ չկան: Նման պայմաններում անհնար է մեր ընտրանուց հաջող ելույթներ պահանջել: Եվ հասկանալ կարելի է հավաքականի այն ֆուտբոլիստների վրդովմունքը, որոնք արդեն հոգնել են իրենց հանդեպ ցուցաբերվող վերաբերմունքից:

Մեդալակիրները

Հնգօրյա պայքարից հետո ձմեռային օլիմպիադայում խաղարկվող մեդալների 78 հավաքածուից 25-ի տերերն արդեն հայտնի են: Պարգեւների են արժանացել 20 երկրների ներկայացուցիչներ: Առայժմ առավել հաջող ելույթներ են ունեցել Գերմանիայի մարզիկները, որոնք նվաճել են 12 մեդալ: Ոսկե մեդալների թվով (5) առջեւից են ընթանում նորվեգացիները: Չեմպիոնի կոչմանն արժանացել են 13 երկրների ներկայացուցիչներ:

	Ոսկի	Արծաթ	Բրոնզ	Ընդ.
1. Գերմանիա	4	6	2	12
2. ԱՄՆ	3	5	2	10
3. Ավստրիա	1	1	7	9
4. Նորվեգիա	5	3	-	8
5. Ռուսաստան	1	2	2	5
6. Ֆինլանդիա	2	1	1	4
7. Իտալիա	2	1	-	3
8. Շվեյցարիա	2	-	1	3
9. Ֆրանսիա	1	1	1	3
10. Հոլանդիա	1	1	-	2
11. Կորեա	1	1	-	2
12. Էստոնիա	1	-	1	2
13. Կանադա	-	1	1	2
14. Ճապոնիա	-	1	1	2
15. Լեհաստան	-	1	1	2
16. Շվեդիա	-	-	2	2
17. Իսպանիա	1	-	-	1
18. Չինաստան	-	-	1	1
19. Չեխիա	-	-	1	1
20. Բուլղարիա	-	-	1	1

TUFENKIAN

HERITAGE HOTELS

Թուֆենկյան Հուսթիթաժի ընկերությունը մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում՝

1. Ադմինիստրատոր
2. Անձնակազմի աշխատակցի
3. Խոհարարի
4. Մատուցողի
5. Բարմենի
6. Խոհանոցի օժանդակ աշխատակցի
7. Հյուսնագործի
8. Շենքի սպասարկման աշխատակցի
9. Լվացքատան աշխատակցի
10. Հավաքարարի

Սեւանա լճի ափին՝ Ծափաթաղ գյուղում գտնվող նորաբաց հյուրանոցային համալիրում աշխատելու համար:

Խնդրում ենք դիմումները ներկայացնել մինչեւ ս.թ. փետրվարի 25-ը:

Դիմել Թուֆենկյան ընկերության կենտրոնական գրասենյակ՝
ք. Երեւան, 21/1 Թումանյան փ. (Կարապի լճի հարեւանությամբ),
կամ Նորք 13 փ., 16 շ., Ավան, «Վիլլա Երեւան» հյուրանոց

Մի քանի խորհուրդ ալերգիայի ժամանակ

Հետզհետե ավելի է աճում ալերգիայով տառապողների թիվը: Ալերգիան արտահայտվում է ոչ միայն մաշկի քորով: Այն կարող է նաև զկռտոցի, փքման կամ քաշի ավելացման ձևով արտահայտվել:

Այո, սակայն դա շատ դժվար է: Ալերգիան կարող է արտահայտվել ուտելուց հետո հոգնածությամբ կամ փորլուծով: Ռեակցիան կարող է անմիջապես տեղի չունենալ, այլ որոշ ժամանակ անց, ինչը և դժվարացնում է ախտորոշումը:

Հաճախ ալերգիան արտահայտվում է միաժամանակ մի քանի ախտանշաններով: Նախ պետք է պարզել ալերգիայի առաջացման պատճառը: Ալերգիան ոչ միշտ է քայքայում աղիքի լորձաթաղանթը:

Կարելի՞ է դրա դեմ ինչ-որ բան ձեռնարկել: Այն հնարավոր է ալերգիան չեզոքացնող սննդամթերք օգտագործելու միջոցով միայն (օրինակ՝ ելակով): Շատ հաճախ ալերգիայի բազմաթիվ ախտանշանները հայտնվում են միաժամանակ, և մարդիկ չեն գիտակցում, թե ինչ է կատարվում իրենց հետ:

Ի՞նչ խորհուրդ է տրվում նման դեպքերում: Նախընտրելի է սննդամթերքից առաջացող ալերգիայի դեմ հաբի տեսքով պատվաստամիջոցը (օրինակ՝ պենտասոմ), որն արգելակում է օրգանիզմում ալերգիկ ռեակցիաները և դրանց ծանր հետևանքները: Մինչև ուտելը հաբն արգելակում է աղիքներում հիստամինի առաջացումը: Հետևաբար, կարելի է խուսափել նաև հետևանքներից: Ալերգիան բուժել կարելի է նաև ցինկի պրեպարատով: Համաձայն նոր գիտական հետազոտությունների, այն ունի հակաալերգիկ ազդեցություն: Բացի այդ, օրինակ, ցինկի պրեպարատն օգնում է նաև թուլության ժամանակ, խոչընդոտում է ամեն տեսակի ռեակցիաներն օրգանիզմում: Այս ամենն, իհարկե, վերաբերում է սննդամթերքից առաջացած ալերգիային:

ՍԻՍԹ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆ

Թարգմ. գերմաներենից

ԽՈՐՈՎՎԱԾ ԿԱՏՎԻ ՎՐԵԺԽՆԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կամբոջիացի մի երիտասարդ, որը շատ էր սիրում կատվի միս վայելել մի բաժակ գինով, որոշում է կատվից խորոված պատրաստել: Մի քանի րոպե անց կրակը բոցավառվում է և այրում նախ երիտասարդի տունը, ապա տարածվելով հրդեհում 63 փայտե տներ: Ավելի քան 400 կամբոջիացիներ մնացել են առանց տանիքի:

Ռ. Պ.

ԵԹԵ ԴՈՒՔ ՏԱՆԸ ՇՈՒՆ ԵՔ ՊԱՀՈՒՄ

Կարևոր չէ մեծ է, թե փոքրիկ միշտ հիշեք, որ նրան խնամելուց (կերակրել, լողացնել, զբոսանքի տանել) բացի, պետք է նաև զբաղեցնել, խոսել հետը, զվարճացնել, խաղալ: Շունը պետք է ունենա որևէ խաղալիք, որն իր սեփականը պիտի լինի: Դրանք ոսկորներ, լաթեր, փայտի կտորներ են լինում: Շնիկների զբաղմունքի իրեր են նաև գնդակները և փափուկ խաղալիքները: Դրանք, սակայն, չպետք է լինեն շատ փոքրիկ, որովհետև խաղացող շունը կարող է կուլ տալ գնդակը կամ խաղալիքը: Փափուկները ևս վտանգավոր են, կենդանիները կարող են թունավորվել և հիվանդանալ: Պետք է մտածել մեր հավատարիմ ընկերների մասին:

Ա. Հ.

Աշխարհի ամենատարածված ազգանունը

Դարբին բառից կազմված ազգանուններն ամենատարածվածն են աշխարհում: Այսպես, հայկական Դարբինյան, ռուսական Կուզնեցով, անգլիական Սմիթ, գերմանական Շմիդտ, էստոնական Սեպպ, լեհական Կովալսկի, չեխական Կովարժ, գանացիների Աֆուլե, հունգարական Կովաչ ազգանունների հիմքում դարբին բառն է: Այս հանգամանքը ցույց է տալիս, որ դարբնի մասնագիտությունը հնում բոլոր ժողովուրդների մեջ առանձնակի նշանակություն է ունեցել, այսինքն՝ դարբինը զգալիորեն տարբերվում էր մյուսներից: Ի դեպ, շատ լեզուներով «դարբին» բառը երկար ժամանակ նշանակել է վարպետ: Ավելին՝ նրանից, ով հնազանդեցրել է կրակը և երկաթ ծնող անիմանալի ուժերը, վախեցել են և կախարդ համարել: Դարբիններն օգտվել են աստվածների հովանավորությունից:

Թանկարժեք քարերի խորհուրդը

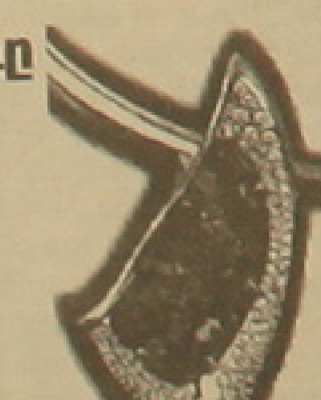

Մնդեսիկ- Մաքրություն և պարզություն
Ագաթ- Սեր և կարծրություն
Սուտակ- Դաշնամունք և երջանկություն
Զմրուխտ- Հաջողություն և հույս
Ադամանդ- Հաստատամտություն և սեր
Սարդիոն- Եռանդ և ուժ
Ոսկեակն- Քաջություն և սեր
Ծովաքար- Ուրախություն և պարկեշտություն
Փիրուզ- Մխիթարություն և զգայունություն
Տպազիոն- Քմայք և պչրանք

Ո՞վ է ավելի շատ հայելի սիրում

Շվեդ հոգեբանները հետաքրքրվեցին այն հարցով, թե իրո՞ք միայն կանա՞յք են սիրում նայել հայելու մեջ: Այդ նպատակով Ստոկհոլմի առևտրական կենտրոնում անցկացվեց փորձաստուգում: Աչքի ընկնող տեղում դրվեց մի մեծ հայելի, իսկ կողքին՝ տեղադրված կինոխցիկ: Պարզվեց, որ օրվա ընթացքում հայելու առջև իրենց նայեցին 412 կին և 778 տղամարդ:

Ո՞վ է շատ խոսում

Վիճակագրական տվյալներով, տղամարդը մեկ օրվա ընթացքում միջին հաշվով արտասանում է 25.000 բառ, իսկ կինը՝ 30.000: Սակայն ամենավատն այն է, որ երբ տղամարդը աշխատանքից տուն է վերադառնում, արդեն սպառած է լինում 25.000-ի պաշարը, մինչդեռ կինն իր պաշարը դեռ պահպանում է:

Ի՞նչ է նշանակում «ալլո»

Աշխարհում ամենատարածված այս բառը, որ օգտագործվում է հեռախոսային խոսակցությունների ժամանակ, բոլորը չէ, որ հասկանում են: Այն ավելի հին է, քան հեռախոսը: Մինչև հեռախոսի գյուտն այդ բառն օգտագործվել է նավերի վրա՝ խոսափողով փոխկանչերի ժամանակ և նշանակում է լսում եմ:

Երկուշաբթին ծանր օր է

Ավստրիայի վիճակագրական ծառայությունը երկարատև դիտարկումներից հետո եզրակացրել է, որ դժբախտ պատահարներն ընդհանրապես տեղի են ունենում շաբաթվա առաջին օրը: Պատահարների մեծ տոկոսն է գրանցվել ժամը 10-ին և ժամը 14-16 ընկած ժամանակամիջոցում: Սոցիոլոգների կարծիքով, անհրաժեշտ է երկուշաբթի օրերը հիշյալ ժամերին լինել զգույշ և ուշադիր:

Է. Ա.

ԱՍՏՂԱԳՈՒՇԱԿ 15 փետրվար

ԽՈՅ

Ջանացեք հեռու մնալ անտեղի վիճաբանություններից: Այսօր բացառված չեն հուզական պոռթկումները, որոնց համար հետագայում զղջալու եք: Դատողականությունը ձեզ կօգնի պատվով դուրս գալ ստեղծված իրավիճակներից:

ՑՈՒԼ

Էներգետիկ առումով հզոր օր է: Ձեզ համար անսպասելիորեն կարող եք հրապուրվել ինչ-որ անսովոր բանով: Չի բացառվում տեղաշարժը ծառայողական սանդուղքով, բայց թե որ ուղղությամբ՝ վեր թե վար, կախված կլինի միայն ձեզանից:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Բարենպաստ օր է ստեղծագործական գործունեության, տեղեկատվության և աշխատանքային փորձի փոխանակման համար: Օրը խոստանում է հարուստ լինել հետաքրքիր իրադարձություններով և անձնական կյանքի առումով: Կարող եք ակնկալել մերձավորների օգնությունը: Բայց չարժե կյանքից սպասել երաշխիքներ և կայունություն:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Կասկածանքով վերաբերվեք ստացվող տեղեկատվությանը: Հավանական են հարձակումներ չարակամ և նախանձ մարդկանցից: Եթե հնարավոր է, օրվա երկրորդ կեսն անցկացրեք բնության գրկում: Դա ձեզ թույլ կտա ազատվել լարվածությունից և տագնապից:

ԱՌՅՈՒԾ

Որոշումներ ընդունելիս բացառեք աճապարանքը, քանի որ իրավիճակը կարող է փոփոխվել ամեն պահի: Թերևս կկարողանաք ձեռնամուխ լինել նոր գործերի կամ հաստատել նոր ծանոթություններ, որոնք կլինեն հաջող: Ուշադրություն դարձրեք ձեր սննդի որակին:

ԿՈՒՅՍ

Աստղերը զգուշացնում են ձեր առողջությանը սպառնացող վտանգից և չարակամ մարդկանց նախահարձակումից: Առկա է զրպարտության կամ անձնական կյանքի հարաբերությունների բարդացման վտանգ: Շփումների ընթացքում եղեք շրջահայաց: Հավանական է վատ կանխազգացումներ:

ԿՇԵՌՔ

Օրը նպաստավոր է ստեղծագործական մտահղացումների իրականացման, հողի, շինարարության, բարեկարգման հետ կապված աշխատանքների կատարման համար: Այսօր դրամական ամեն մի ներդրում կլինի հաջող և շահույթ կբերի:

ԿԱՐԻՃ

Օրը խորհրդանշում է կենսական ուժերի անկում, աուրայի թուլացում և արտաքին միջավայրի ազդեցության ուժեղացում: Որոշակի ցրվածության պատճառով դուք դժվարությամբ կմտնեք աշխատանքային ռիթմի մեջ: Օրն աննպաստ է գործարքների կնքման, գնումների և հարաբերությունների պարզման համար:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Շաբաթվա ընթացքում գործերի խելամիտ վարումը կնպաստի, որ այսօր ձեր գաղափարները մարմնավորվեն: Դուք ընդունակ կլինեք բարեփոխելու ձեր սոցիալական կարգավիճակը, լուծելու ծառայողական խնդիրները, ամրապնդելու մերձավորների հետ ձեր հարաբերությունները:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Կարող է անհրաժեշտություն ծագել ձեր ծրագրերի իրականացմանը մասնակից դարձնելու ազդեցիկ մարդկանց: Կանանց սպասում են ինտենսիվ շփումներ և հանդիպումներ: Նրանք կարող են իրենց հմայքն ի հայտ բերել ինքնահաստատման և նոր գործընկերների որոնման նպատակով:

ՋՐՀՈՍ

Այսօր ջրհոսների համար կարող են ծագել առողջության հետ կապված փոքր խնդիրներ: Հազիվ թե դրանք լուրջ բնույթ ստանան, առավել հավանական է թեթև մրսածությունը: Լավ կլինի, եթե տանը մի քիչ պառկած մնաք: Հետևեք ձեր շրջապատի առարկաների գունային գամմային: Նուրբ վարդագույն-յասամանագույն իրերը նախընտրելի են:

ՁԿՆԵՐ

Օրը նպաստավոր է սպորտով և ամեն տեսակ ֆիզիկական աշխատանքով զբաղվելու համար: Դուք ձեզ կզգաք լավ և հանգիստ: Հնարավոր է, որ անսպասելիորեն ցանկանաք տեսակցել այն մարդու հետ, ով հեռու անցյալում հուզել է ձեր հոգին:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Ինչպես պատրաստել մանանեխ

Տնային պայմաններում մանանեխ պատրաստելու համար պետք է վերցնել 100 գ մանանեխի փոշի, լավ տրորել, վրան լցնել կես թեյի բաժակ եռացրած ջուր: Լավ խառնելուց հետո ավելացնել ևս 2-3 բաժակ եռացրած ջուր և թողնել 12-24 ժամ, որպեսզի մանանեխի դառնությունն անցնի: Հաջորդ օրը ջուրը զգուշությամբ թափել և նստվածքին ավելացնել 40 գ քացախ, աղ, 10 գ շաքար և կծվությունը մեղմացնելու համար 10 գ ձեթ: Լավ կլինի, որ դրանց ավելացվի մի քիչ մեխակ կամ կոճապղպեղի (իմբիր) թրմաջուր: Ամբողջը խառնել և թողնել 2-3 օր: Երբ մանանեխը երկար է մնում, պնդանում է: Այդ դեպքում մի քիչ եռացրած ջուր լցրեք մանանեխի վրա, խառնեք ու փակ ամանով դրեք սառը տեղ:

հեռուստածրագիր

15 փետրվար, ուրբաթ

Հ1

9.00 Հայլուր
9.20 Գ/Ֆ «Հարսանիք»
11.10 Բոհեմ
11.45 Կեսգիշերային ճեպընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Ոսկեփորիկ
17.40 Գ/Ֆ «Հրացանակիրները քսան տարի անց» (3-րդ սերիա)
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 Պարմանի
19.50 «Ասման արեւ». 20 տարի անց
20.20 Եկեղեցական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.50 Ոսկի նշան
22.00 Գ/Ֆ «Օրենքից դուրս»
Ընդմիջմանը 23.00 Օլիմպիական «Հայլուր»
00.00 Հայլուր
00.20 Կեսգիշերային ճեպընթաց
1.20 Հայլուր (ռուսերեն)
1.25 Հայլուր (անգլերեն)

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
(08.30, 09.30 Լուրեր)
10.00, 18.00 Մ-լ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
10.50 Երկխոսություն. Շվեյցարիա–Հայաստան
11.20 «Մուզունինի-Բուա»
11.55 Գ/Ֆ «Ռոմեո+Ջուլիետ»
16.00 Լուրեր
16.15 Բնությանը պաշտպան
16.40 Մուլտֆիլմ
17.10 Համերգ
17.30 «Լեզուների համաստեղություն»
19.00 Համերգ
19.25 «Ներշնչանք», Իրանի մշակույթը
20.00 Լուրեր
21.00 Գ/Ֆ «Օդային ահաբեկիչները»
22.40 «Բեմական խաչմերուկ»
23.15 «1-02»
23.30 Լուրեր
ԱՊՀ-ի նորություններ (ՄԻՐ)
24.00 «Սեքսը PRO»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30, 21.00 CNN
08.00, 15.00, 18.00, 20.30, 01.30 Ժամը
09.00 Գ/Ֆ «Հին խաբեբան»
11.00 «Օրիդեա»
11.25 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
11.40, 20.00 Ավտոսրահ-2000
12.00, 15.40 Մուլտֆիլմ
13.00, 21.30 Բլից
13.30 Գ/Ֆ «Բնակվելու իրավունք»
16.00 Գ/Ֆ «Թիկնապահը»
18.30 Մեր հաղթանակը
19.00 Բումերանգ
22.00 Հոպ Լայն
22.40 Համերգային ծրագիր
23.10 Գեղֆիլմ
02.00 Գիշերային կինոսրահ «Երկիրը ճակատամարտից հետո»

19.00 Մուլտֆիլմ
19.50 Բախտացույց
20.00 Գ/Ֆ «Ցերեկային լույս»
22.00 Բախտացույց
22.05 Գ/Ֆ «Ատլանտիկ Սիթի»
00.00 Գ/Ֆ «Չինուհին»

Ա1+

07.35, 18.30, 01.30 «Ա1+ֆուտբոլ»
07.45, 09.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45, 01.45 «Այբ-Ֆե»
08.00, 12.00, 13.30, 16.55 «Այբ-Ֆե-տեղեկատու»
08.05, 18.05 Մ/ս-լ «Սեյլոր մուն»
08.25 «Ջիփսի Քինգզ» խմբի համերգը
08.45, 18.45, 20.45, 00.45 «Այբ-Ֆե+»
08.55, 16.00 Մ-լ «Անմոռանալին»
10.00 «Արտացոլանք»
10.25 Երգում է Բարբարա Սթրեյզանդը
10.45, 16.45 «Նոյյան տապան»
11.00, 20.00 Մ-լ «Իմ բոլոր զավակները»
12.05, 18.50 Մ-լ «Ամրոպաֆաբեր-2»
12.30 «Դող ֆեն դանս» խմբի համերգը
12.45, 20.55 Մ-լ «Դա Վինչիի հետաքննությունը»
13.35 Երգում է Ջենիֆեր Լոպեսը
13.55 Լիամետրաժ երաժշտական մուլտֆանտազիա «Ջեկը հրաշքների աշխարհում»
15.25 Երգում է Ջեյմս Բրաունը
17.00 Երգում է Սթինգը
17.10 «Ավետիս»
18.00, 19.55, 23.05 «Այբ-Ֆե-բիզնես»
19.15 «Տոյոտան» ներկայացնում է. «Վայրի բնության աշխարհը»
22.15 «Հ. Գ.»
22.55 Երաժշտական դադար
23.00 «Գլխավոր թեմա»
23.10, 02.05 «Ա1+մամուլ»
23.20 Դինո Ռիզիի «Եպիսկոպոսի սենյակը» դրաման
02.00 Երաժշտական դադար
02.15 Թերի Նայսի «Գուդբայ, Ամերիկա» դրաման
04.10 «Գրեմմի»-ի մրցանակաբաշխության էջերից
04.20 Ալեքս Գրեյսի «Ջոհերը» թրիլերը
05.45 Երգում է Քրիս դը Բուրգը
06.00 Գ/Ֆ «Նոտասակակեսը երկիր»

ԵՐԵՎԱՆ

7.00 «ТВЦ Մոսկվա» «Տրամադրություն»
9.30 «Առավոտ»
11.00, 23.35 Վավֆիլմ
12.00 Հ/Թ «Ակցենտ»
12.30 «ТВЦ Մոսկվա» «Տարբերիկ»
13.25 «ТВЦ Մոսկվա» մ-լ «Պետերբուրգյան գաղտնիքներ»
14.30 «Ներշնչանք»
15.15 «ТВЦ Մոսկվա» մ-լ «Ստուչ կեստերը»
16.20 Գեղֆիլմ
18.25 «Երկիր Նաիրի»
19.00 «Զգույշ, օրենք է»
19.30 «Բուրգ»
20.00 «ТВЦ Մոսկվա» մ-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
21.00 «Թող անուշ լինի»
21.30 «Բարի երեկո, Երեւան»
22.30 Կարճամետրաժ կինոնկար
23.00 «Հեռուստաֆուտբոլ»
01.05 «ТВЦ Մոսկվա» «Իրադարձություններ»
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

08.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 Հորիզոն
08.40, 15.15 Մ/ս-լ «Իմս Մեն»
09.00, 15.35 Մանկական սերիալ «Մարուտո»
09.20, 16.00 Մ/ս-լ «Արքայադուստր Սիսին»
09.40, 16.20 Մանկական սերիալ «Խորհրդավոր պատեսները»
10.00, 16.40 Մ/ս-լ «Անկարգ շնիկը»
10.20, 21.45 «Նոստալջի»
10.30, 18.15 Մ-լ «Լողափ»
11.15, 19.10 Մ-լ «Մասանայի ճուտը»
12.10 «Հեռանկար»
12.55 «Ծո-ից ծո Հայաստան»
13.30 Գեղֆիլմ
17.05, 22.40 «Պատահական վկա»
17.35 Մ-լ «Դարման եւ Գրեգը»
20.15 «Օլյային հյուր»
20.30 Մ-լ «Կամենսկայա»
21.20 Մ/ս-լ «Սիմփսոններ»
23.10 Գ/Ֆ (DVD)
01.30 Գ/Ֆ «Խաղ գոյատեւման համար»

ԱՐՄԵՆԱԿՈԲ

11.00, 16.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Մուլտաշխարհ
17.05 Մ/Ֆ «Անվերջանալի պատմություն»
18.45 Վ/Ֆ «Գեղեցիկը բացում է իր սրահները»
19.20 Գ/Ֆ «Ուղղահայաց»
20.35 «Եթերը՝ երեխաներին»
21.00 Գ/Ֆ «Բյուրեղապակե աչքի կախարդանքը»
22.15 Վ. Պլուզյանի երաժշտական ծրագիրը
23.15 Գ/Ֆ «Գիշերը Մանհեթենում»
01.15 Գ/Ֆ «Մուտք եւ ելք»

ԱՎԵՏԻՍ

09.05, 20.30, 22.30 Բարի լուր
09.30, 19.30 Մ/Ֆ
09.50, 19.50 Արցախյան դրվագներ
10.15, 20.45 Ո՞վ է ինձ կանչում
10.30 Կենդանիների աշխարհում
11.30 Կայծակնային քարեր
12.45 Այն, ինչ պետք է
13.05 Մուլտսերիալ
13.30 Ձեզ համար, այգեգործներ
13.45, 00.05 Սիրո հավատարմություն
14.45 Վավ. էկրան
15.55 Մ/ս-լ «Լինում է, չի լինում մի փոքրուկ»
16.30 Պարզապես երգ
16.55 QP ալիք
17.30 Գ/Ֆ «Օմեգա» տարբերակ (1-ին սերիա)
19.00 Իմ երկիր
20.15 Երաժշտական դադար
21.00 Գեղֆիլմ
23.45 Մարդը եւ ծովը

ՍԻՆԵՄԱՔՍ

00.00 Սարսափ «Սեփ սարդոստայն»
2.15 Թրիլեր «Հարվածի հեռավորության վրա»
3.55 Մելոդրամ «Թունավոր Զոնի»
5.45 Մելոդրամ «Պրիցցի ընտանիքի պատիվը»
7.50 Արկածային «Ալիսը հրաշքների աշխարհում»
10.05 Արկածային «Էսկալիբուր»
12.20 Մարտաֆիլմ «Փախստականն այն աշխարհից»
14.00 Դրամա «Միսթեր Հոլանդի երկը»
16.15 Արկածային «Մեծ կանյոն»
18.20 Գ/Ֆ «Արփա-Սեւան եւ Մոհիկան ափեր»
19.50 Արկածային «Ամենաշատ երկիրը»
20.20 Մելոդրամ «Բանականություն եւ զգացմունք»
22.30 Թրիլեր «Մասանայի սեփականությունը»

ОРТ

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15, 20.00 Մ-լ «Սիրո երկիրը»
11.10 Հումորիստական հաղորդում
11.45 Թույլ օղակ
12.35 Սմակ
12.50 Գրավոլություն
13.15 Սոլթ-Լեյք-Սիթի. Օլիմպիադայի օրագիրը
13.50 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. հոկեյ (տղամարդիկ), չմուշկներ. 500 մ (կանայք)
15.00 Գ/Ֆ «Երմակ» (5-րդ սերիա)
16.15 Մ/ս-լ «Բոլոր շները ընկնում են դրախտ»
16.40 Յոթ վերք, մեկ սպեղանի
17.00 Մ-լ «Մահաբեր ուժ. Մոսկվա մարտի սկզբին»
18.00 Մեծ լվացք
19.25 Վավ. դետեկտիվ «Գերազանցում է կրակոցին». 2002 թ. գործ
21.00 Հրաշքների դաշտ
22.00 Ժամանակ
22.35 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. հոկեյ (տղամարդիկ). Հանդիպում Ռուսաստանի հավաքականի մասնակցությամբ
00.25 Մ. Լեոնտեւ. «Այլ ժամանակ»
01.25 Մ. Ջեյ Ֆոքսը «Շատ պահանջվում է ատող» կոմեդիայում

РТР

6.50-10.00 РТР-ի առավոտը
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 21.45, 00.15 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
7.10 Ուղղափառ օրացույց
7.15, 8.20 Ազդ
7.25, 12.15 Հերթապահ բաժանմունք
7.30, 8.30, 9.30 Օլիմպիադա-2002. Նորություններ
7.40, 9.40, 12.20 РТР-ի փորձաքննությունը
8.10 Ճանապարհային պարեկ
8.40 Մ/ս-լ
9.15 Սահմանդականները
10.15 Օլիմպիադա-2002. գեղասահք
12.30 Ընտանեկան նորություններ
12.35 Մ-լ «Սանտա Բարբարա»
13.25 Մ-լ «Մելիսա, միսս Մելիսա»
14.00 «Ինչ է ուզում կինը»
14.30 Մ/ս-լ «Պատրուլի արկածները»
15.30 Մ-լ «Սիրո թեւեր»
16.25 Մ-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.20 Մ-լ «Հասարակ ճշմարտություններ»
18.30 ՌԱՀՄ մոլորակ
19.00 Մամուլի ակումբ
20.00 Օլիմպիադա-2002. Դահուկավազք
21.55 Մ-լ «Լեդի բոսս»
22.55 Բոլոր սիրահարվածների օրը. Գալա-համերգ «Սիրո պատմություն»
01.15 Օլիմպիադա-2002

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Այսօր
7.10, 8.15, 19.35 Քրեական
7.20, 9.20 Ի պահ
7.35, 8.25 Մեր սիրելի կենդանիները
7.40, 8.45 Հինգ ոտքե Նովոժենովի հետ
7.45, 8.50 Մեծ փողեր
7.50, 8.35, 9.40 Կարդանային լիսեռ
9.50 Մ-լ «Որսի սեզոնը-2»
11.25 Սեփական խաղ
12.10 Ուշադրություն, հետախուզում է
13.20 Գ/Ֆ «Հաջողության զիգզագը»
15.20 Շարունակությունը հաջորդիվ...
16.15 Պեպսի-Չարտ
17.20 Մասնագիտությունը՝ լրագրող
17.45 Վ. Զոլոտուխինը, Վ. Վիսոցկին եւ Լ. Պրեւան «Տայգայի տերը» դետեկտիվում
20.35 Խոսքի ազատություն
22.15 Դ. Դելրին «Ամերիկյան փոխակերպումը Փարիզում» ֆիլմում
01.55 Կոմա

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էրգրուպի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Ասպետ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն.37
Հեռ.՝ 571218

Արգշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմեներոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, (09)400699

Զոդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ.Լուսավորչի 15/1
Հեռ.՝ 525822

Էդլեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.՝ 528232, 540914

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532829, 532815

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնաօն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Օրիգինալ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 5ա
Հեռ.՝ (09) 420449

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. փետրվարի 14-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: Լավագույն գին Best price	Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվազ. գին Day low	Transactions: Առավ. գին Day high	Transactions: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Transactions: Փոփ.% Avg%	Transactions: Ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACH1	B											
[illegible]	AGBM	B											
[illegible]	AGVM	B											
[illegible]	ALMS	B											
[illegible]	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
[illegible]	ARAX	B											
[illegible]	ARBC	B											
[illegible]	ARDV	B											
[illegible]	ARGS	B											
[illegible]	ARKF	B											
[illegible]	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
[illegible]	ARSL	B											
[illegible]	ARSO	B											
[illegible]	ARTX	B											
[illegible]	ASEV	B											
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNR	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
[illegible]	ATSH	B											
[illegible]	ATTX	B											
[illegible]	AVAG	B											
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B											
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EK1F	B											
[illegible]	EKB7	B											
[illegible]	EKGF	B											
[illegible]	EKOG	B											
[illegible]	ELAP	B											
[illegible]	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSQ	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFC0	B	500.0	500.0	100								
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B											
[illegible]	ERAZ	B											
[illegible]	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	44	1,600.0	1,600.0	400					
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ERTO	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GAMC	B											
[illegible]	GANL	B											
[illegible]	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GEON	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GHRF	B											
[illegible]	GKND	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B	100.0	100.0	1,760								
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKBL	B											
[illegible]	HQMQ	B											
[illegible]	HSHN	B											
[illegible]	HSNG	B											
[illegible]	JHJG	B											
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B											
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KPFA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	LAON	B											
[illegible]	MOER	B							5,100.0	5,100.0	5,100.0		
510.0													
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NBTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMGK	B											
[illegible]	PORN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAVR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBX	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VELG	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YKHG	B											
[illegible]	YPHG	B											
[illegible]	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible] Բոլոր գները ՀՀ դրամով:
** [illegible]
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

©Armex

սկանվորդ

1

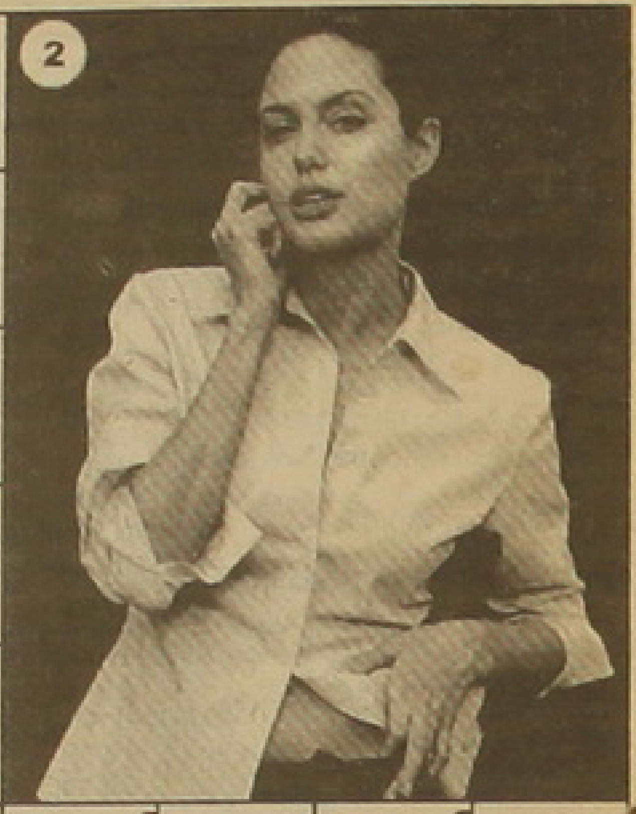

2

«Հայեցի» բանկ
Կադր, հատված
Հին հունական «ստադիոն»
Ստի կարճ «վերջույթը»
Վաճառողի հաճախորդը
Քաղցր է, երբ արգելված է
Ճիրագի երգիչը
«Նախաամառային» ամիս
«Ինքնաթիռ» ցուլ
Գարուց գարեջուր, բրնձից ...
Ծառի բարակ ճյուղ
Գերմանուհի տիկին
Խորհզաշերտ թխվածք
Քամելեոնի «ազգակիցը»
Եւ խարան, եւ կսկիծ
Մատիտ գրաֆիտ, գրիչ ...
Քաղցր շոկոլադի դառը հումքը
Մրսածի օշարակ
Տարզանի «ընկերուհին»
«Գիշերաշրջիկ»
«Ընկնող» աշտարակ
Ուղեղի «ակոսը»
Շոգեքարշի «անգար»
Նիզակի ծայրաերկաթը
Մայրաքաղաքը Սանտյագո
Ջավախքի ամենաբարձր լեռը
Քորոցը չունի
Յոհփսիմե, Շողակաթ, ...
Թաղիքե վրան
Յյուսնի գործիք
Մայրաքաղաք Կարսից հետո
Դերսու ...
Պատի «ավել անունը»
Թեորետիկը հայերեն
Շյունախառն քամի
Բրուկ ...
Տղամարդու «խսիրե» զգեստ
Կոտրած, սպանդ
Խոռոված, համեմունք
Համարյա ջութակ
Անգլուխ ծիավորի քույրը
Առակագիր Մխիթար ...
Լենց եւ ...
Հիվանդածին նվազագույն էակ
Բենզինի տարատեսակ
Գունային «ելեւէջ»
Համադրություն
Եւ Դուն, եւ Ցզե Դուն
Միջքաղաքային հեռախոս, համար
Տասանիշ ամենափոքր թիվը
Հավաքարարի ձեռքին
Ավարտվում է վերդիկտով
Մակաբեւիչի խոհանոցը
Իրինա Օտիեւա, ժանր
Մերկությունը ծածկողը
Օղու «հայկական» չափաբաժին
«Բինգո-Բոնգո», ... Չելենտանո
Կողմնացույցի N-ի իմաստը
Երբ բնությունն է չարանում
Քարավանի ուղտերի «շեֆը»
Գագաթներ նվաճող մարզաձեւ
Մարզական մեկնարկ
Կտոր վերարկուի համար
Զափածո 14 տողից
«Որ մին զարկի, ջարդի հազար»
Խմորի կամ լվացքի աման
Արագիլի բերան
Շամուսնացող կրոնավոր
Դիվանբաշում հասած «գործը»
Գնդլիկոստոստիկ թռչնակ
Քաղաք Սոչիի մոտ
Կակաչ
Կեղտահունչ վարակ
Անուր քար
Նշեք հզորութան միավորը
Թե չեզոք, թե կրավորական
Մեքան, էքան, ..., բուքան
Աշխարհի «կրկնապատկիչ»
«Ջսպանակ», ջրք ...
Համր կինոյի «լեզուն»
Պղպեղային համ
Խառատի ջուլհակի

3

4

5

Շուկայական «մեծություն»
Ժ.Վեռն, «սուզանավապետ»
«Երկարակնճիթ» թռչուն
Չեռնափայտ, մահակ
Չկանը խռիկ է
Կոգի Վանա լճում
Սապատավոր տավար
Կոճակը հագուստին գամողը
ԱՄՆ, TV, պարգեւ
Ջուր ծախող Շիրազը

ARMENTEL

Ի գիտություն Սպիտակ քաղաքի «ԱՐՄԵՆՏԵԼԻ» բաժանորդների

«Արմենտելը» տեղեկացնում է, որ փետրվարի 13-ից Սպիտակ քաղաքում սկսվել են թվային կայանի վերամիացման աշխատանքները եւ կտեւեն 15 օր: Այդ օրերի ընթացքում վերամիացված թվային կայանի եւ անալոգային կայանի բաժանորդները չեն կարողանա զանգահարել միմյանց, այսինքն՝ թվային կայանի բաժանորդը կկարողանա կապվել միայն թվային կայանի բաժանորդի հետ, իսկ անալոգային կայանի բաժանորդը՝ անալոգայինին: Վերը նշվածը ժամանակավոր է եւ կտեւի 15 օր: Սպիտակ քաղաքի ցանցի թվայնացման հետ կապված հեռախոսահամարները դառնում են հնգանիշ, ներկայիս քառանիշի փոխարեն, վերջին չորս թիվը պահպանվում է, առջեւից ավելանում է «2» նիշը:

Զանգահարման նոր կարգը՝

ՀՀ տարածքից 0-55-2-xx-xx

Արտերկրից 00-374-55-2-xx-xx

(XX-XX-ը բաժանորդի համարն է)

Զանգահարման նոր կարգն ուժի մեջ կմտնի 2002 թ. փետրվարի 20-ից:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

TAXI Liza

Фиксированные цены до аэропорта.
Предоставляются водители для вождения ваших машин

1 км-70 драм

КРУГЛОСУТОЧНО
Машина подъедет к клиенту бесплатно

Музыкальный заказ на radio VAN FM 103.0

☎ 540044

"РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН"

RADIO VAN FM 108

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԱՊԱՆՅՈՒԹԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) հայտարարում է, որ «Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 115 հոդվածի եւ ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողովի 2001 թվականի հոկտեմբերի 16-ի թիվ 416/01 որոշման համաձայն ապանյութականացնում է (վերածում է ոչ փաստաթղթային ձեւի) «Սեւանի ծխախոտի ֆերմենտացիոն գործարան» ԲԲԸ հասարակ բաժնետոմսերը: Նշված բաժնետոմսերը ապանյութականացված են համարվում սույն թվականի փետրվարի 16-ից:

«Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 42 հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն, յուրաքանչյուր անձ, որը նշված բաժնետոմսերի սեփականատեր կամ անվանատեր է, պարտավոր է սույն տեղեկացումից հետո 10-օրյա ժամկետում, իր փաստաթղթային արժեթղթերը (արժեթղթերը կամ դրանց հավաստագրերը) ներկայացնել Դեպոզիտարիա: Դեպոզիտարիայի կողմից ապանյութականացված արժեթղթերի փոխանցումը կարող է իրականացվել բացառապես Դեպոզիտարիայում բացված հաշիվներով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա ինքնակարգավորվող կազմակերպությանը ք. Երեւան Հանրապետության 5Բ հասցեով կամ զանգահարել 56-64-46 եւ 58-91-51 հեռախոսահամարներով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կորել է Սուսաննա Ռոմանոսի Կարապետյանի անձնագիրը՝ AB0386184:
Համարել անվավեր

2002 Թ. ՖՈՒԼԲՐԱՅԹԻ ԱՄԵՐԻԿԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԱՌԱՅԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ (Fulbright American Studies Summer Institute Program 2002)

ԱՄՆ պետքարտուղարության կրթական եւ մշակութային փոխանակումների վարչությունը, ԱՄՆ դեսպանության հետ համատեղ հայտարարում են Ֆուլբրայթի ամերիկագիտության ամառային դասընթացների 2002 թ. ծրագիրը: Ֆուլբրայթի ամառային դասընթացները կներառեն վեցշաբաթյա գիտական սեմինարներ դասախոսների, ուսուցիչների եւ հետազոտողների համար: Այս տարի հայտարարվում են հետեւյալ ինը ծրագրերը.

1. ԱՄՆ-ի քաղաքակրթությունը
2. ԱՄՆ-ի սահմանադրությունը՝ ծագումը, զարգացումը եւ ժամանակակից հիմնահարցերը
3. ԱՄՆ-ի քաղաքական համակարգը
4. ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությունը
5. Կրոնն ԱՄՆ-ում
6. Ժամանակակից ամերիկյան գրականությունը
7. ԱՄՆ-ի ուսումնասիրությունը գրականության միջոցով
8–9. Ամերիկագիտություն միջնակարգ դպրոցների մանկավարժների համար (2 ծրագիր)

Դիմորդները պետք է լինեն դասախոսական կազմի անդամներ, ներառյալ ուսուցիչներ, դասախոսներ, ուսումնական ծրագրերի, դասագրքերի հեղինակներ եւ գիտնականներ: Անգլերենի լավ իմացությունը պարտադիր է: Դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԱՄՆ դեսպանությունից:

Դիմումները պետք է ներկայացնել ԱՄՆ դեսպանատուն: Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետը 2002 թ. փետրվարի 20-ն է:

Ծրագրերի համառոտ նկարագրությունը փակցված է ԱՄՆ դեսպանության ցուցատախտակին: Մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել ԱՄՆ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժնի աշխատակից Հասմիկ Միքայելյանին էլ. փոստով <amerstudies@yahoo.com>:

*Հասցեն՝ **ԱՄՆ դեսպանություն Հայաստանում, Բաղրամյան 18, Երեւան***

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES SUMMER INSTITUTE PROGRAM 2002

The Bureau of Educational and Cultural Exchanges of the U. S. Department of State together with The United States Embassy in Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute Program 2002. The program is designed as a rigorous six-week faculty level seminar for multinational groups of university teachers, researchers and secondary educators. This year nine summer institute programs are offered:

1. THE CIVILIZATION OF THE UNITED STATES
2. U.S. CONSTITUTION: ORIGINS, EVOLUTION AND CONTEMPORARY ISSUES
3. U.S. POLITICAL SYSTEM
4. U.S. FOREIGN POLICY
5. RELIGION IN THE UNITED STATES
6. CONTEMPORARY AMERICAN LITERATURE
7. THE UNITED STATES THROUGH LITERATURE: READING AMERICA
8-9. AMERICAN STUDIES FOR SECONDARY SCHOOL EDUCATORS (2 programs)

Eligibility: Applicants should be university faculty including teachers, trainers, department chairs, curriculum developers, textbook writers, scholars and secondary school educators. Good knowledge of English is required. Application forms are available at the U. S. Embassy.

DEADLINE FOR SUBMISSION OF APPLICATIONS IS FEBRUARY 20, 2002.

A short description of the programs is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the programs, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U. S. Embassy in Armenia.

E-mail: amerstudies@yahoo.com
Address: Baghramian Street 18, Yerevan

ACBA BANK

ՀԱՅԳՅՈՒՂՓՈԽԲԱՆԿ

Միասին դեպի բարեկեցություն

ք. Երևան, Բայրոնի 1 (Պետական Կոնսերվատորիայի հարևանությամբ)

Հեռ. 56 58 58, 56 85 85 Հեռապատճեն՝ 54 34 85

Էլ.փոստ՝ acba@arminco.com www.acba.am

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Պատուէր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 14. 2. 2002 Գինը՝ 100 դրամ